

Liceul Șt.O.Iosif

NOI ORIZONTURI

Nr.2 Mai/2022

Număr aniversar cu prilejul a 100 de ani de la punerea pietrei fundamentale și 70 de ani de învățământ liceal.

Rupea 2022

GÂNDURI LA CEAS ANIVERSAR

Este o mare bucurie și onoare pentru mine să pot transmite gândurile mele din postura de director al acestui liceu, succesoare a atâtor oameni deosebiți care l-au condus cu evlavie.

După 100 de ani, Liceul „ȘT.O.IOSIF” Rupea pregătește în continuare generații de elevi pentru a-și alege propriul drum în viață, pentru realizarea unui viitor de care cu toții să fim mândri.

La ceas aniversar, aduc un respectuos omagiu tuturor dascălilor frumoși sufletește care au slujit și slujesc în această instituție, elevilor dragi, părinților, parteneriatelor și comunității locale care au sprijinit școala în demersurile sale.

În conformitate cu ideea că omul sfințește locul, acest spațiu binecuvântat de Dumnezeu este cu fiecare zi mai tânăr, dar și mai primitiv, datorită oamenilor care slujesc cu pasiune și devotament aici.

Oamenii au fost și vor fi marea avere a acestei școli... Încă se mai văd urmele lăsate de generații de dascăli, iar pereții mai păstrează frânturi de ecou din lecțiile predate elevilor cu dăruire.

Pe de altă parte, școala trebuie să ofere tinerilor accesul la întregul patrimoniu cultural al umanității. Dintre miile de absolvenți sunt nume consacrate în diferite domenii ale cunoașterii. Majoritatea au promovat, în lume, prin cariere de excepție, valorile școlii care i-a format.

Dascălii acestei instituții au stimulat elevilor libertatea de a gândi, de a se exprima și dreptul de a-și dezvolta pe deplin personalitatea.

Cei 100 de ani de experiență demonstrează că, în timp, școala nu și-a pierdut identitatea, ci a știut să se redescopere, să țină pasul cu o societate în continuă transformare.

Societatea actuală se află într-un proces continuu de schimbare, ceea ce face ca învățământul să fie pus în situația de a se adapta permanent la caracteristicile acesteia.

Scopul activităților întreprinse de dascălii acestei școli a fost mereu bazat pe formarea unor valori individuale și sociale durabile care să-i ajute pe elevi să-și construiască personalitatea și caracterul.

Un sincer „La mulți ani!” școlii noastre și un gând de recunoștință pentru toți cei care au dat o fărâmbă din sufletul lor acestui lăcaș de învățământ.

O aniversare presărată cu zâmbet, eleganță, câte o lacrimă în colțul ochilor, bucuria revederii pentru toți cei care au lăsat o urmă în liceul de la poalele Cetății Rupea.

***Director,
Prof. Bănică Kinga –Emese***

I. SĂ DESCHIDEM CUFĂRUL ISTORIEI LICEULUI

Actul constitutiv al liceului, întocmit în trei exemplare, dintre care unul se află în temelia clădirii, 11 decembrie 2021.

I.1. LICEUL „ȘT.O.IOSIF” RUPEA – istorie și identitate

Prof.univ. IOAN URSU- Istoric român, membru corespondent al Academiei Române, ctitor al Liceul „Șt.O.Iosif” Rupea.

(26 octombrie 1875, Cața, jud. Brașov - 6 octombrie 1925, Brașov)

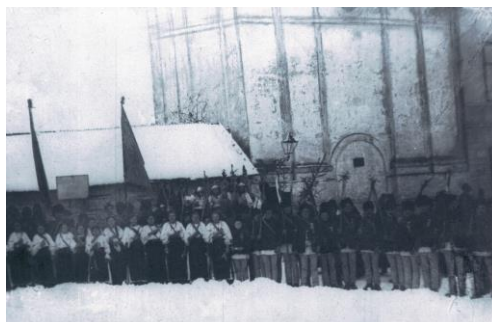
„ Profesor, om de știință și, mai presus de toate, Om în sensul cel mai înalt al cuvântului,... a fost prin sufletul ales și larg văzător, prin modestie și ponderație, prin simplitatea în gesturi, sinceritatea gândului și faptei sale devotate un exemplu și un îndemn” (Ioana Ursu, Dumitru Preda)

Oficialități prezente la punerea pietrei
„fundamentale a Gimnaziului de stat” din 11 decembrie 1921.

Localnici reuniți în centrul Cohalmului, „gătiți” pentru Ceremonie.

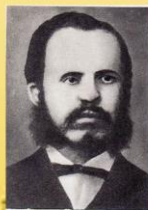
Participanți la ceremonia organizată cu ocazia punerii
pietrei fundației clădirii actuale a Liceului.

***ȘTEFAN OCTAVIAN IOSIF- poet și traducător român, membru fondator al
Societății Scriitorilor Români.***

(11/23 octombrie 1875, Brașov– 22 iunie 1913, București)

***„Iosif n-a fost un poet de talia celor mari, dar a fost din aceeași familie.”
(George Topârceanu)***

Tatăl poetului, Ștefan Iosif, s-a născut în 1832 în comuna Drăușeni. Între anii 1878-1889 a fost Director al Gimnaziului românesc din Brașov, azi Colegiul Național „Andrei Șaguna”.

Mama, Paraschiva Mihălțeanu, născută în 1845 lângă Alba Iulia, era fiica pr. Mihălțeanu și nepoata lui Gavril Munteanu, membru al Academiei Române.

Șt.O.Iosif s-a născut la Brașov în ziua de 11/23 oct. 1875. A fost al cincilea dintre cei unsprezece copii ai profesorului Ștefan Iosif și ai Paraschivei Mihălțeanu.

Studiile și le-a început la Brașov continuându-le apoi la Sibiu și București. La 1 an după venirea în București, Șt.O.Iosif debutează în paginile presei literare.

Ștefan Octavian Iosif împreună cu George Coșbuc și Dimitrie Anghel.

Obosit și trist poetul nu depune însă condeiul până când nu ne-a spus întreaga, „ adevărata și jalnică poveste cum se încheie - adesea o viață de poet ” (O viață)

S-a stins din viață, la 22 iunie 1913, fiind înmormântat la cimitirul Bellu, din București.

La 12 aprilie 1959 Școala Medie din Rupea a primit numele poetului, un nume emblematic pentru lăcașul ctitorit de marele istoric român Ioan Ursu.

Lui Ștefan Octavian Iosif

Când trist se tânguiesc tălângi și neguri cresc în vale,
Îmi amintesc, duios poet, de stihurile tale.
În noaptea vremii ai aprins a artei tale torțe
Căci dragostea pentru pentru popor ți-a dat elan și forță

Mereu alături de cei mulți ai stat pe baricade
Și ai luptat ca un erou din vechile balade
În versul tău e mult senin și multă gingășie
Dar scapără adeseori revoltă și mânie

Spinos ți-a fost al vieții drum, dar mers-ai înainte,
Și n-a rămas fără* de ecou îndemnul tău fierbinte
Nădejtile în viitor ți-s vii și neștirbite
În ciuda multelor nevoi și-a vieții chinuite.

De limbă-ai fost făuritor lucrând-o cu migală
Pe-al literelor firmament ai astăzi loc de fală
Când dârji pășim spre viitor în veac de măreție
Noi îți păstrăm, iubit poet recunoștință vie.

Dumitru Fătu (Șef de promoție 1959)

Rupea, 1959

I.2. Dascăli, călători prin timp, trecători prin viață, torțe ale educației.

An de an ați pășit pe alea cu castani, începând cu toamna fiecărui nou an școlar, cu răsuflarea fierbinte a verii trecute. Ați susținut școala românească cu prețul propriului destin, strălucind în ochii voștri o dragoste nesfârșită... Vă mulțumim!

DIRECTORI:

1952-1964 Înv. MOISE TRAIAN
1964-1978 Prof. PANTELIMON CONSTANTIN
1978-1986 Prof. SOREA IOAN
1986-1990 Prof. COMANICIU POMPILIU
1990-1995 Prof. COMȘA DORIN
1995-2010 Prof. LANCEA SILVIU GHEORGHE
2010-2012 Prof. BABA DORIN IOAN
2012-2013 Prof. HETREA DUMITRU FLORIN
2013-2016 Prof. ANTAL MARIA
2016-2021 Prof. MICU GHEORGHE
2021-prezent Prof. BĂNICĂ KINGA EMESE

DIRECTORI ADJUNCȚI:

1952-1964 Prof. CHERTEȘ AUREL, Prof. KELLNER HEDWIG
1962-1964 Prof. SOREA IOAN
1964-1967 Înv. MOISE TRAIAN
1977-1984 Prof. SERACU IRONIM
1985-1994 Prof. SCHMIDTS WILHELM
1995-2000 Prof. COMANICIU POMPILIU
2000-2010 Prof. HETREA DUMITRU FLORIN
2010-2012 Prof. FULGOȘ RODICA, Prof. RIGO CSABA
2012-2013 Prof. SCHMIDTS WILHELM, Prof. RIGO CSABA
2013 Prof. VERES MELINDA
2013-2021 Prof. HETREA DUMITRU FLORIN

I.3. Elevi eminenți, șefi de promoție.

„Nu sunt ce par a fi -

Nu sunt

Nimic din ce-aș fi vrut să fiu!...

Dar fiindcă m-am născut fără să știu,

Sau prea curând,

Sau poate prea târziu...

M-am resemnat, ca orice bun creștin,

Și n-am rămas decât... Cel care

sunt!...”

ION MINULESCU

1955 SOREA IOAN, PIȚIGOI

ALEXANDRINA

1957 FARCAS DAGMAR CRISTA

1959 FĂTU DUMITRU

1960 FRÎNCU HORĂȚIU

1961 STOICA GHEORGHE

1962 PĂDUREANU IOAN

1964 RĂGNEALĂ LIVIU

1964 ȘCHIOPU VIORICA

1965 BERCAN RODICA

1966 LEȚEA ELENA

1967 MACRINIUC ANA

1969 PĂDURARIU LUCIA ZAMFIRA

1970 SECHERES NICOLAE

1971 BĂLICA NICOLAE

1972 PASCU CECILIA MARIA

1973 PAȘOV FLORIN

1974 CHIȘU ADRIANA

1975 HÎLMUL MARIANA

1977 NEGRU HORIA GHEORGHE

1976 MORARU ANCA

1978 THEIL MAUFRED IOHAN

1979 METTER HEINRICH JOSEF

1980 MATHIA MARTIN

1981 STOICA ADRIANA MARIA

1982 SOREA IOAN OVIDIU

1983 GRAEF HORST

1984 SOREA GHEORGHE DAN

1985 CANTOR SORIN

1986 FORI VIOLETA CECILIA

1987 SOREA ȘTEFAN SORIN

1988 LUNGU MONIKA

1989 BLÂNDU GABRIEL

1990 TEMPEA LAURA FLORENTINA

1991 CSIKI CSILLA

1992 BORCOMAN CĂTĂLIN LAURENȚIU

1993 SUMA CAMELIA

1994 GHEORGHE ANIELA-MARIA

1995 TĂLMĂCEAN CRISTINA

1996 MAGHIAR MIHAELA

1997 BABOȘ IOANA

1998 CRIHĂLMEANU CORNELIU IOSIF

1999 IUON GABRIELA

2000 SCHNEIDER GABRIELA

2001 CRIHĂLMEANU ANA-MARIA

2002 BĂIA CĂTĂLINA GEORGIANA

2003 STAN LAURA SARA

2004 BOITOR BIANCA

2005 MÂNDRAȘ MELANIA

2006 GHIȚĂ CAMELIA

2007 GHIRDĂ BOGDAN

2008 ONECZ CSABA

2009 BEDO IMOLA BOGLARKA

2010 BĂIA FLORINA

2011 DINU LAVINIA IOANA

2012 RUS AMALIA

2013 BABA NICOLETA

2014 FULOP ALEXANDRA

2015 KOVACS HAINALKA

2016 SCHNEIDER TIBOR CSABA

2017 BODNAR ANA-MARIA, HALMAGYI

ANDREA

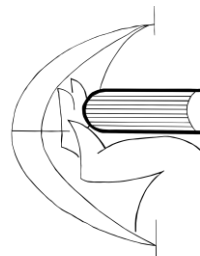
2018 SZELYES RADU

2019 ANDREIȘ CĂTĂLINA

2020 COMANICIU SILVIA

2021 PORUMB GEORGIANA

2022 SZELYES TEODORA MARCELA

1.4. File din istoria Liceului „Șt.O.Iosif” Rupea

Evocăm în acest an, 2022, șaptezeci de ani de învățământ liceal la Rupea. În decembrie 2021 s-au împlinit o sută de ani de la punerea pietrei fundamentale a școlii.

În orașul Rupea, Cohalmul de odinioară, documentele consemnează, în secolul al XIX-lea, existența școlilor primare, cu limbile de predare română, germană și maghiară. După Primul Război Mondial, prin stăruința istoricului Ioan Ursu, născut la Cața, profesor universitar la Cluj și București, membru al guvernului, la 11 decembrie 1921 s-a pus „piatra fundamentală” a Gimnaziului de stat la Rupea. Atunci a început construirea clădirii centrale a actualului liceu. Actul de naștere al școlii, întocmit în trei exemplare, dintre care unul se află în temelia clădirii, a fost dat în numele regelui Ferdinand și al reginei Maria.

În perioada interbelică Școala Gimnazială de stat a funcționat câțiva ani în actuala casă parohială ortodoxă, apoi în localul Școlii gimnaziale. La Rupea mai exista, tot din inițiativa istoricului Ioan Ursu o „Școală de arte și meserii” și o „Școală de ucenici serală” pentru toate etniile.

Cursurile liceale la Rupea au început în anul 1952, dar clădirea de la poalele cetății, înălțată „în roșu”, a fost terminată și inaugurată în 1957. Doi ani mai târziu, în ziua de 12 aprilie 1959, școala primea numele poetului Ștefan Octavian Iosif, originar de pe aceste meleaguri, din satul Drăușeni.

Astăzi vorbim cu respect despre cei care, în urmă cu 70 de ani, au pus bazele învățământului liceal dând șansa localității noastre să se afirme ca un centru zonal de învățământ și cultură. Drumul deschis nu a fost ușor, pentru că nici vremurile nu erau ușoare. Cam tot ce se clădise bun în perioada interbelică, se spulberase din cauza anilor grei de război și a schimbărilor politice ulterioare. Învățământul a fost așezat, prin reforma din 1948, pe bazele marxism-leninismului, doctrină străină tradițiilor românești. Școala fost separată și scoasă complet de sub influența bisericii. Cu toate acestea, înființarea liceului a permis accesul tinerilor din zonă, printr-o selecție destul de dură, la un liceu, care din primii ani a pus accentul pe calitate.

În perioada 1952- 1957 liceul a funcționat ca școală medie de 10 ani, de fapt un tip de învățământ teoretic, cu profilul real, numai cu câte o singură clasă.

Din anul școlar 1957- 1958, până în 1969, durata liceului s-a prelungit la 11 clase. Era tot învățământ teoretic, cu observația că, începând cu anul școlar 1964-1965, au apărut și clasele de umaniști. În 1969 s-a hotărât ca învățământul liceal să se încheie după clasa a XII-a. În perioada 1969- 1973, liceul cuprindea clasele IX-XII, funcționând în paralel cu câte două clase pe nivel, cu profilurile real și umanist.

Opțiunile elevilor pentru real sau uman se făceau după clasa a noua. În anul 1973 s-a dat ultimul examen de admitere pentru liceul teoretic, o singură clasă de real, pentru ca în anul școlar 1975-1976 să se abandoneze profilul umanistic. În paralel, în 1973 debutează filiera industrială, cu durata de cinci ani. În 1979 se revine la durata învățământului liceal de patru ani, dar numai pe profiluri și specializări industriale.

Clădirea liceului, inaugurată în 1957, a cunoscut de-a lungul anilor modificări și amenajări, fiind create laboratoare de chimie, fizică, tehnologie și cabinete de limba și literatura română, matematică, istorie, geografie, științe sociale, desen tehnic și mașini-utilaje. Statutul liceului s-a schimbat devenind grup școlar patronat, până la evenimentele din 1989, de Centrala cimentului București și de Combinatul de lianți de la Hoghiz. Numărul elevilor a crescut

spectaculos, ajungând în 1988 la 1113 elevi în clasele liceale, cursuri de zi și seral, școală profesională și școală de maiștri, unde predau 32 de profesori, ingineri și maiștri instructori.

Din 1990 se revine la învățământul teoretic, menținându-se filiera tehnologică și încercându-se diversificarea ofertelor pentru toți copiii zonei. Școala noastră are o personalitate aparte, poate și prin faptul că are un statut special în oraș și împrejurimi. Între Brașov, Sighișoara și Făgăraș, deci pe o rază de 50- 60 de km, suntem singura unitate școlară cu filieră teoretică și tehnologică și cu clase de limbă de predare maghiară.

La catedrele liceului din Rupea au slujit dascăli adevărați, cu vocație și spirit de sacrificiu, mai ales în primii ani, când erau deschizători de drum. Viața unora s-a frânt, dar figura lor postumă a rămas în cataloage, fotografii și memoria colectivă

Ne gândim astăzi la sutele de absolvenți de liceu, din cele 67 de promoții, care s-au perindat din 1955 încoace. Ne amintim cu plăcere de faptul că mulți absolvenți ai liceului s-au întors în școală ca dascăli sau personal didactic auxiliar și nedidactic, unii devenind directori și directori adjuncți.

Liceul de la poalele Cetății Rupea rămâne un lăcaș de cultură și de formare pentru tinerii melegurilor noastre.

Profesor,
Lancea Silviu, absolvent al promoției 1971

1.5. File din istoria învățământului tehnic

Începuturile

Învățământul tehnic rupean ia naștere în septembrie 1973, odată cu înființarea unei clase de liceu industrial- cursuri de zi, cu durata de 5 ani. Tot atunci a început și ultima promoție a învățământului teoretic. Din anul 1978, învățământul liceal tehnic a trecut la structura de 4 ani de studiu.

Odată cu dezvoltarea economică a zonei, s-a diversificat și oferta de școlarizare a unității noastre, astfel că au fost înființate: liceul industrial-cursuri serale, învățământul profesional cu Școala de ucenici- cursuri de 2 ani și Școala profesională – cursuri de 3 ani, forme de școlarizare care, mai târziu, s-au transformat în Școala de Arte și Meserii (denumire interbelică a învățământului tehnic).

Liceul din Rupea a trecut sub tutela Combinatului de lianți de la Hoghiz, care asigura resursa umană (profesori și maiștri instructori), precum și baza materială pentru desfășurarea activităților didactice; de asemenea asigura orele de instruire practică pentru toate domeniile de calificare ale elevilor- mecanică, electrotehnică și materiale de construcții.

Începând cu anul 1980 s-au înființat noi domenii și forme de școlarizare: industria textilă și pielărie-învățământ profesional, Școala de maiștii-domeniul mecanic, Școala postliceală-Tehnician depanator aparatură electrocasnică.

Până în anul 1990, elevii noștri au participat, pe lângă concursurile și olimpiadele organizate de Ministerul Educației și la un tradițional concurs interdisciplinar organizat de Ministerul Materialelor de Construcții denumit Olimpiada elevilor cimentiști.

Olimpiada se desfășura anual, găzduită fiind, pe rând de fiecare liceu din rețeaua Ministerului: Aleșd, Bicz, Câmpulung, Fieni, Megidia, Rupea, Târgu Jiu.

Existau concursuri artistice, competiții sportive, dar mai ales concursul pe meserii și aproape de fiecare dată, elevii noștri au reușit să se claseze pe primele locuri, mărturie fiind diplomele și cupele acordate.

În toată această perioadă liceul a avut, pe rând mai multe denumiri: Liceul ȘT.O.IOSIF, Liceul Industrial, Grup Școlar Industrial.

Timpul parteneriatelor

În anul 1990, a revenit învățământul teoretic și totodată a luat naștere învățământul tehnic (liceal) cu predare în limba maghiară.

În prezent oferta educațională este structurată astfel:

-învățământ liceal cu filieră teoretică (uman și real) și filieră tehnologică (mecanică și electrotehnică)

-învățământ profesional, cu meserii din domeniile: prelucrarea produselor din lemn, electrotehnică și mecanică.

Activitățile practice nu s-au mai putut desfășura decât în parteneriat cu un agent economic. Am reușit să încheiem parteneriate cu parteneri interni și externi pe diferite domenii.

Cei mai reprezentativi sunt:

Parteneri interni:

Asociația umanitară NOWERO- partener principal-industria lemnului

MIELE-lider mondial în aparatură electrocasnică- mecanică și electrotehnică

S.C. Germany IMPEX-electrotehnică

S.C. MUATA SRL – mecanică

Parteneri externi:

StadtWerke Unna- Germania – electrotehnică

KTA Liedekerke – Belgia- activități practice anuale în Belgia și la Rupea

Școli din Ungaria – proiecte pe domenii teoretice și tehnice (electrotehnică)

Firme din Germania – stagii de pregătire practică în domeniul prelucrării lemnului

Pe lângă asigurarea stagiilor de instruire practică, am avut asigurate dotări, premii acordate elevilor, excursii de studiu în țară și străinătate.

Proiect cu elevi și profesori belgieni la Rupea

Avem convingerea că învățământul tehnic se va dezvolta în continuare, diversificând oferta de specializări și atrăgând noi parteneriate, astfel încât în anul 2023, la sărbătorirea semicentenarului, să putem spune că învățământul tehnic rupean se ridică la standardele secolului XXI.

Ing. prof. Hetrea Dumitru Florin

1.6. Trei decenii de învățământ liceal maghiar la poalele cetății Rupea

Marele poet maghiar interbelic Reményik Sándor, deși nu vizitase Cetatea Rupea, dar a formulat poemul renumit, care a fost și titlu de carte ” Flori peste ruină”. Consider că această frază a caracterizat cel mai profund realitatea de la poalele cetății, când vorbim despre 100 de ani de la punerea temeliei Liceului ”St. O. Iosif”, și 30 de ani de învățământ în limba maghiară din cadrul acesteia. Această ”floare” de un secol sub cetate a însemnat coexistența a celor trei linii de educație: în limba română, germană și maghiară. Poetul citat a formulat și un îndemn pentru generațiile viitoare de a nu lăsa ”biserica și școala”(titlu unui alt poem). În acest spirit evenimentele de după revoluția din 1989 au deschis calea spre realizarea dezideratului comunității maghiare din Rupea de a avea învățământ în limba maternă începând cu grădinița până la clasa XII. Biserica Reformată și nu numai, a creat bazele acestui proiect prin realizarea și startarea învățământului cu predare în limba maghiară în anul 1990, și a Căminului Interconfesional de Elevi în anul 1995. Pornind firav, doar cu doi băieți și șase fete Căminul a cazat în 25 de ani cca. 750 de elevi din peste 50 de localități, opt județe, șapte confesiuni religioase și patru etnii. Interculturalitatea, conviețuirea elevilor, ecumenismul, spiritul creștin, devotamentul pentru actul educațional și spiritual al orașului a convins multe familii nevoiașе, destrămate, social decăzute, căci Rupea prin ”floarea” de sub cetate, adică Liceul înseamnă o mână întinsă pentru șansa unică multora la educație și realizarea în viață. Dovadă este descoperirea a mai multor ”flori rare”, adică unor elevi merituoși, care peste 50 la număr azi sunt oameni realizați cu studii universitare: profesori, preoți, medici, ingineri, etc.

Acest proiect a fost mai mult decât unul social, a fost viața noastră, a familiei mele, trăind împreună cu acești minunați copii aproape 30 de ani. Zilele, nopțile, sărbătorile petrecute și trăite împreună, multora a însemnat chiar și zece ani ”familia”, în care pe lângă cazare, masă, educație, credință, înțelegere și acceptare-conviețuire interetnică, au primit încredere, iubirea părintească ceea ce a lipsit multora. Au înțeles și au aprofundat mai bine limba maternă, dar mulți aici au învățat limba română, care le-a dat aripi de a se realiza, a studia mai departe, sau a lucra oriunde în țară. Orașul Rupea a însemnat pentru mulți locul de vis, unde și-au întemeiat familie, unde au trăit prima iubire, unde totdeauna acești elevi revin cu drag și recunoștință.

Un bătrân înțelept a zis un adevăr mare: ” pentru copii școala este biserica, iar pentru maturi biserica trebuie să fie școala”. Sunt convins, dictonul de mai sus a marcat și v-a marca încă mult timp viața multora care au crescut, au studiat și au trăit ani buni din parcursul unui secol a Liceului, orașului și a comunității maghiare.

”Nu putem face totul ce ar trebui să facem, dar să facem totul ce ne stă în putință”- ne îndeamnă principele Transilvaniei, Gabriel Bethlen!

La Mulți Ani cu binecuvântare dragă Școală, onorați Dascăli și Elevi!

Mulțumim Rupea!

Cu smerenie, recunoștință și deosebit respect,

Szegedi László Tamás

fost preot reformat din Rupea

II. PE FIRUL AMINTIRILOR ÎMPĂRTĂȘITE- ANI DE LICEU

II.1. Întoarcere în timp

Ca fost elev, iar mai apoi devenit profesor și director al liceului „Șt.O. Iosif”, ajuns astăzi la vârsta de 85 de ani, doresc să spicuiesc din memorie câteva crâmpoie de timp în care am trăit fapte, evenimente și transformări petrecute în istoria acestui liceu, de-a lungul a 70 de ani de existență.

Mai întâi câteva date despre clădirea principală în care funcționează astăzi liceul, ajunsă la venerabila vârstă de 100 de ani. Încă din anul 1922, cine venea pe drum din Homorod sau dinspre Gara CFR spre oraș, putea vedea din depărtare o clădire impunătoare „în roșu” situată la poalele cetății Ramidava. Era destinată de fondatorul ei, profesorul universitar URSS Ion să devină sediu al unui gimnaziu industrial care să funcționeze la Rupea. Timp de peste două decenii a stat acolo în singurătatea ei, încremenită în timp, neprimind nicio întrebare. Este îmbucurător faptul că nu a împătășit totuși soarta altor construcții din țara noastră, care după anul 1989 au fost abandonate, jefuite și distruse. Alte vremuri, alți oameni.

Într-o vreme, după al Doilea Război Mondial, a fost folosită timp de câțiva ani ca bază de recepție și depozitare a cerealelor colectate din cotele obligatorii la care erau impuși agricultorii din zona Rupea. La 1 septembrie 1952 se înființează în orașul Rupea, care era centru de raion, liceul de cultură generală sub denumirea de atunci „Școala Medie Mixtă de 10 ani”. Amănunte despre acest eveniment am relatat în urmă cu câțiva ani, în alt număr al revistei liceului.

Am avut privilegiul să fac parte din clasa cu care s-a înființat acest liceu, condus pe atunci de directorul MOISE Traian, având-o ca dirigintă pe profesoara de limba și literatura română, RAȚIU Maria.

La început, liceul a funcționat timp de 5 ani în clădirea școlii generale din strada Republicii. Apare necesitatea să funcționeze ca unitate școlară de sine stătătoare. Datorită strădaniilor directorului MOISE, care a intervenit insistent la organele competente ale regiunii Stalin de pe atunci, astăzi județul Brașov, s-au obținut aprobările și fondurile necesare amenajării clădirii de sub cetate, pentru a deveni noul sediu al liceului.

În primăvara anului 1955 fiind elev pe atunci, am fost trimis de către directorul liceului să ajut un tehnician venit de la Brașov să efectueze măsurătorile necesare întocmirii proiectului de compartimentare și finisare a construcției care urma să devină sediu al liceului.

Dupa întocmirea și aprobarea la Brașov a proiectului, au început lucrările pregătitoare finisării construcției. Îmi amintesc cum întreaga suflare a liceului, elevi și cadre didactice, s-a mobilizat pentru a da o mână de ajutor la începerea lucrărilor de finisare a clădirii. În curte s-a săpat groapa de var în care s-a depus varul nestins adus de la Racoș. Acolo se mai pot vedea și acum cuptoarele în care se ardea calcarul pentru a se transforma în var. În ziua stingerii varului, toți elevii liceului sub conducerea directorului și a cadrelor didactice, cu găleți în mâini, au împânzit strada Cetății, colectând apa din fântânile aflate în stradă și prin curțile oamenilor. Apoi au dus-o la groapa de var, reușind să stingă tot varul.

La executarea lucrărilor au fost mobilizați și părinții elevilor. Aceștia participau prin rotație, câte o zi pe săptămână, la efectuarea muncilor necalificate. Îmi aduc aminte de o altă activitate desfășurată pe parcursul lucrărilor. Parchetul pentru sălile de clasă și celelalte încăperi a fost procurat din timp și depozitat în sala de gimnastică de la Școala generală. La momentul potrivit acesta a fost transportat la clădirea nouă cu brațele de către elevi. Fiecare cu câte un balot de parchet în mână, în șir indian, au transferat tot parchetul la localul de sub cetate.

În anul 1957, când lucrările au fost terminate, liceul s-a mutat în noua clădire, la scurtă vreme primind numele poetului Ștefan Octavian IOSIF, originar din satul Drăușeni, aparținând comunei Cața, din care se trăgea și profesorul Ion URSU.

Primele două generații de absolvenți nu au avut parte să învețe în clădirea nouă, căci absolviseră înainte de anul 1957. Promoția mea a absolvit în anul 1955.

În ceea ce mă privește, fără falsă modestie, aș dori să menționez un fapt unic în istoria liceului. Primii doi absolvenți din această promoție, dintre care unul am fost eu, au obținut la absolvire Diploma de merit la învățătură și purtare. Pe baza acestei diplome au fost admiși în învățământul superior fără concurs de admitere. Eu am fost admis la Facultatea de Matematic- Fizică a Universității Victor Babeș din Cluj, pe care am absolvit-o în 1959.

Am fost repartizat ca profesor de matematică și fizică la liceul pe care îl urmasem. Revenit la Rupea, am fost primit cu entuziasm de foștii mei profesori și m-am încadrat ușor în colectivul didactic. După trei ani am ajuns director adjunct al fostului meu director de la care am avut multe de învățat în ceea ce privește conducerea unității școlare. După alți doi ani, am fost promovat Inspector șef al secției de învățământ a Raionului Rupea. Aici am activat aproape patru ani, până la desființarea raioanelor în anul 1968. Atunci am revenit la catedră, unde mi-am desfășurat activitatea până la pensionare.

În continuare mă voi referi pe scurt doar la perioada în care am îndeplinit și funcția de director al liceului, între anii 1978-1987. Atunci s-a practicat pentru prima dată în mod democratic, să fie ales și reales în două etape consecutive, prin vot secret, de către membrii Consiliului pedagogic. Până atunci directorii de școli erau numiți de organele superioare, iar în prezent sunt selectați prin concurs (influențat deseori de factorul politic).

Pe parcursul timpului în sistemul de învățământ s-au produs mai multe schimbări, care s-au reflectat și în liceul nostru. În anul 1973, din liceu teoretic cu clasele I-XII, a devenit liceu industrial numai cu clasele IX-XII. Liceul a primit o dublă subordonare, depinzând din punct de vedere instructiv-educativ de Ministerul Învățământului și din punct de vedere financiar, de Ministerul Economiei Forestiere și al Materialelor de construcție.

Obiectivul principal al liceului era calificarea personalului muncitor necesar industriei cimentului. Când am luat în primire postul de director, liceul căpătase statutul de Grup Școlar Industrial, cuprinzând clasele de cultură generală la zi și seral, clase de învățământ post-liceal cu profil electrotehnic și de maiștri mecanici. Clasele a IX-a și a X-a formau treapta I de liceu, clasele a XI-a și a XII-a formau treapta a doua. Admiterea la fiecare treaptă se făcea în urma unui concurs. La treapta I învățământul devenise obligatoriu. La învățământul de cultură generală aveam câte un rând de clase cu profil real și uman, iar la învățământul tehnic aveam clase paralele, cu profilurile material de construcție, mecanic și electrotehnic. Pentru predarea obiectelor de specialitate în învățământul tehnic apare o nouă categorie de personal didactic formată din profesorii ingineri. Baza materială a școlii se lărgise prin darea în folosință a laboratoarelor de fizică și chimie, a atelierelor mecanic și electrotehnic, a internatului, cantinei și centralei termice. Blevii care urmau învățământul de cultura tehnică etectauau practica în atelierele școală și în producție la Fabrica de Ciment din Hoghiz. în timpul practicii elevii erau scosi de la cursuri câte o săptămână și când reveneau la ore era necesară o perioadă de timp pentru reacomodare. Din această cauza orarul se schimba în fiecare săptămână. Populația școlară devenise atât de numeroasă, încât am ajuns într-un timp să avem la treapta I câte opt clase paralele. Spațiul de școlarizare devenise neîncăpător. Atunci am primit spre folosință clădirea fostului sfat raional, astăzi sediul tribunalului, în care din birouri am amenajat săli de clasă, iar garajele le-am transformat în ateliere școală. De asemenea, în internat am transformat dormitoare mai spațioase în săli de clase. Deși condițiile de muncă nu erau cele mai favorabile,

activitatea se desfășura mulțumitor. Majoritatea absolvenților care nu urmau treapta a II-a sau învățământul superior, obțineau o diplomă de absolvire și un certificat de calificare pe baza cărora erau repartizați în producție la Fabrica de Ciment Hoghiz, având asigurat un loc de muncă.

Consider că înființarea acestui liceu la Rupea a contribuit mult la recunoașterea și ridicarea potențialului intelectual al tinerilor din zonă. Mulți dintre ei au ajuns profesori, ingineri, medici, juriști, ofițeri cu grade superioare și chiar profesori universitari. În decursul anilor o serie de absolvenți au îmbrățișat cariera didactică și au devenit profesori, întorcându-se la liceul din care au provenit. Unii dintre ei au îndeplinit și funcția de director.

Am încredere că și în viitor, promoțiile de absolvenți care vor pleca de pe băncile acestui liceu, vor fi tineri cu studii medii bine pregătiți, care vor contribui la creșterea prestigiului Liceului „Șt. O. IOSIF” din Rupea. În încheiere, cu ocazia aniversării a 70 de ani de la înființarea liceului și a 100 de ani de la construcția clădirii principale, doresc conducerii liceului, cadrelor didactice și elevilor, multă sănătate, spor la muncă și succese în viață.

Profesor pensionar,

Ioan SOREA

Promoția 1955

II.2. Mesaj adresat Liceului „Șt.O.Iosif” Rupea cu ocazia împlinirii a 100 de ani de la înființare.

La cea de-a 100-a Aniversare a înființării *Liceului Șt.O.Iosif Rupea*, am deosebită plăcere, marea bucurie și înalta onoare ca, personal, și în numele absolvenților *Liceului „Șt.O.Iosif” din Rupea*, promoția 1959, să urez, conducerii liceului, corpului profesoral, tuturor elevilor acestei prestigioase instituții de învățământ, precum și părinților, un călduros *La Mulți Ani*, multă sănătate, putere de muncă, spirit mereu tânăr, optimism și, pe cât posibil, continuitate în minunata, îndrăzneța și onoranta operă de educare, instruire și dezvoltare intelectuală a copiilor și tinerilor acestor străvechi și încărcate de istorie meleaguri transilvănene, indiferent de etnie, care să ducă mai departe, atât în țară cât și peste hotare, tradiția înaintașilor, spiritul, cultura, hărnicia, inventivitatea și mesajul de pace și bună înțelegere specifice locuitorilor acestor meleaguri.

Am făcut parte din cea de-a patra promoție a liceului, formată dintr-o singură clasă, compusă, la admitere, din 41 de elevi iar la absolvire din 27 de elevi, fiind prima promoție cu 11 ani de studiu. La vremea aceea, instituția se numea *Școala Medie Rupea*, avea limba de predare română, fiind singura instituție de învățământ mediu pe o rază de cca. 50 km. Am avut privilegiul ca, pe timpul clasei a 11- a (ultimul an de studii), aceasta să primească numele de *Școala Medie „Șt.O.Iosif” Rupea*, în amintirea ilustrului poet brașovean.

Perioada studiilor a fost marcată, pe plan extern, de un „război rece” și de o „cursă a înarmărilor”, bazate pe dezvoltarea armelor nucleare, și de o „cortină de fier”, care despărțea țările occidentale de Uniunea Sovietică și țările din estul Europei aflate în sfera ei de influență (așa-zisul Lagăr Socialist). Pe acest fond, a avut loc Revoluția anticomunistă din Ungaria, izbucnită la 23 octombrie 1956, înăbușită, în sânge, de trupele sovietice (ceva asemănător cu ceea

ce se petrece, acum, în Ucraina). Atunci, nu ne-a fost prea clar ce semnificație aveau acele evenimente. Păreau destul de îndepărtate.

Între Statele Unite ale Americii și Uniunea Sovietică se desfășura o competiție acerbă pentru cucerirea spațiului cosmic. La data de 04 octombrie 1957, Uniunea Sovietică a lansat primul satelit artificial al pământului - Sputnik 1, care cântărea 20 de kilograme și conținea un transmițător care emitea semnale din spațiu iar la 03 noiembrie 1957, al doilea satelit artificial al pământului - Sputnik 2, o cabină de 120 de kilograme, având la bord o cățea, pe nume Laika ("lătrător" în limba rusă). Deși în cabină era hrană și apă pentru o perioadă lungă, Laika nu a trăit decât patru zile, explozia cabinei, cauzată de supraîncălzire, ducând la moartea acesteia și la eșecul misiunii. Această competiție, deschizătoare de noi orizonturi pentru omenire, unele nebănuite la acea dată, a constituit și una din sursele de inspirație care au stat la baza conceperii tabloului cu absolvenții promoției noastre.

Pe plan intern, țara se afla la 10 ani de la încheierea celui de-Al Doilea Război Mondial, într-un un amplu program de reforme pentru trecerea de la capitalism la socialism, cu accent pe colectivizarea forțată a agriculturii. Împiedicarea accesului la studii a copiilor proveniți din familii de țărani mai gospodari a fost una din metodele des practicate de autorități pentru „convingerea” celor care se opuneau.

La acea dată, Rupea era un oraș relativ mic, de cca. 6000 de locuitori (români, sași, unguri), cu specific preponderent agrar. La gara Rupea funcționa o mare fabrică de cherestea. Din punct de vedere administrativ, orașul era reședința raionului Rupea, parte componentă a Regiunii Brașov. De-a lungul istoriei, Rupea a fost capitala unuia dintre cele nouă scaune săsești din Transilvania, parte a teritoriului numit Siebenburgen, locuit, preponderent, de sași.

Orașul era înconjurat de localități rurale (Homorod, Cața, Jibert, Hoghiz, Mateiaș, Comana de Jos, Comana de Sus, Crihalma, Bunești, Fișer, Dacia, Viscri, Dăișoara etc.) din care proveneau elevii școlii: români, sași, unguri.

Cadrul natural, care a rămas de neuitat, a fost și este unul deosebit, cu priveliști impresionante, ce se deschid ochilor, atât de la poalele, cât și de la înălțimea dealurilor cetății.

Accesul spre Rupea se făcea cu trenul sau cu autobuzele. Căile rutiere erau neasfaltate, pline de praf, cu excepția străzii principale și a străzilor care duceau spre școală, care erau pavate cu piatră cubică, respectiv cu piatră de râu. Contra unei taxe de un leu, un autobuz arhaic transporta pasagerii, de la gară, în oraș.

Personalul de București - Baia Mare, care oprea în gara Rupea.

La Rupea, totul părea extrem de familiar, asemănător, cumva, cu locurile noastre natale, de la țară. Ne-am împrietenit imediat.

Majoritatea colegilor erau din Rupea și din localitățile învecinate. Câțiva, au venit și din Țara Bârsei. Cei din afara orașului, erau cazați, în condiții destul de modeste, la internatul școlii și serveau masa la cantina de lângă parc. Taxa de internat era de 250 lei pe lună. Un tuns costa un leu, la fel și un bilet la cinematograf.

De la început, ne-a impresionat, plăcut, uniforma școlii, pe care am purtat-o cu mândrie. Era de culoare albastră, compusă din pantalon drept, sacou și chipiu cu bandă galbenă deasupra cozorocului, pentru elevi, și din rochie, cu mâneci lungi, cordon la brâu și guler alb, la gât, pentru eleve. Pe brațul stâng, purtam emblema cu numele școlii și numărul matricol.

Pentru elevii de la internat, programul școlii părea a fi cazon, strict încadrat în timp, de la deșteptare (ora 06.00), până la culcare (ora 22.00). În prima parte a zilei, între orele 08.00 - 14.00 eram la cursuri, iar după amiaza, la studiu, în clasă, timp de încă patru ore.

Toate deplasările, de la internat, la cantină, de la cantină la clasă și înapoi, se făceau în coloană, în pas cadențat, sub conducerea domnului pedagog.

Calitatea învățământului a fost de un înalt nivel, fapt demonstrat de rezultatele obținute atât la examenele de bacalaureat și de admitere în învățământul superior.

Evoc, cu deosebită plăcere și recunoștință, pe minunații noștri profesori: domnul Moise Gheorghe (director, extrem de sever, dar cinstit și drept), domnul Popa Gheorghe (chimie, primul diriginte), domnul Bucelea Ion (matematică), domnul Chertes Aurel (matematică, economie politică), domnișoara Rațiu Maria (română, franceză și latină), domnișoara Șoancă Margareta (fizică și matematică), domnul Chetrușcă Andrei (limba rusă), doamna Antal Rozalia (educație fizică), domnul Frâncu Nicolae (desen), domnul Moldovan Mihai (geologie), domnul Catrina Constantin (muzică), doamna Chioreanu Ecaterina (biologie).

Anii de liceu s-au succedat cu repeziciune și cu respectarea strictă a calendarului anotimpurilor: primăveri lungi și strălucitoare, veri călduroase, toamne mănoase, multicolore și ierni geroase, troienite de zăpezi. Și de unde puteau fi contemplate ele mai în voie decât de pe pantele dealurilor de sub cetate.

Atmosfera din școală a fost calmă, liniștită, optimistă, de respect reciproc, punctată de serate dansante lunare (învățam să dansăm, să fim politicoși), spectacole și concursuri artistice și sportive interșcolare (handbal, fotbal), așa cum au fost cele de la Făgăraș, Brașov, Sighișoara și Agnita. Toamna, participam la muncă voluntară pentru strânsul porumbului de pe dealurile din apropiere etc.

1959. Elevii clasei a XI-a, la o oră de geologie desfășurată la Cariera de bazalt din Racoș.

La 12 aprilie 1959, a avut loc semnificativul eveniment de atribuire a numelui “Șt.O.Iosif”, Școlii Medii din Rupea, în memoria ilustrului poet ardelean, prin care școala a primit o frumoasă identitate și o mai bună vizibilitate.

Un loc aparte l-au ocupat manifestările artistice, la care am participat și noi, promoția 1959, care au constat dintr-un mare spectacol de cântece, dansuri populare, recitări de poezii și o piesă de teatru, susținute de corul și formațiile artistice ale școlii.

Rupea 1958. Corul Școlii Medii „Șt. O. Iosif”.

Rupea, 12 aprilie 1959. Echipa artistică a clasei a XI-a.

Rupea, 12 aprilie 1959. Echipa artistică a clasei a XI-a.

În luna mai 1959, minunații ani de liceu s-au încheiat cu examenul de maturitate (azi, bacalaureatul), pe care l-am susținut la Școala Medie nr. 2 din Sighișoara, oraș-bijuterie arhitectonică a spațiului transilvan.

Sighișoara. Clădirea din cetate (dreapta) în care am fost cazați pe timpul examenului de maturitate.

Întreaga promoție a obținut rezultate bune și foarte bune, demonstrând, astfel, că valoarea învățământului desfășurat la Școala Medie „Șt.O.Iosif” din Rupea, era comparabilă cu a școlilor cu tradiție din Sighișoara, fapt confirmat, ulterior, prin absolvirea unor instituții de învățământ superior de către aproape toți colegii.

Gaudeamus igitur..... Cântând acest imn, la ceas de seară, la casa fiecărui dascăl, ne-am despărțit, cu regret, de Rupea, de liceu, de profesori și de tot ce au însemnat frumoșii ani trăiți aici.

Au rămas în urmă prietenii trainice cu colegii și figurile luminoase ale dascălilor care, fără a ne lăuda sau a ne acorda calificative prea mari, ne-au pregătit, temeinic, pentru viață, pentru cariera ce urma să vină, în spiritul respectului față de țară, de istorie, de muncă și al valorilor morale tradiționale ale oamenilor de pe aceste meleaguri transilvane. Aici, am înțeles semnificația profundă a apelativului „servus”, pentru ardeleni.

Am lăsat în urmă și imaginea maiestuoasă a cetății, pavăza noastră de nădejde, emblema orașului și liceului. Ne-am angajat să nu uităm nimic și să revenim, la fiecare zece ani, să dăm seama despre ceea ce am făcut în viață.

Tabloul absolvenților Școlii Medii „Șt. O. Iosif” Rupea, promoția 1959 (de sus în jos și de la stânga la dreapta): Bodnaru Ion, Butt Oskar(†), Magdun Ana(†), Fătu Dumitru(†), Corcodel Maria(†), Iosif Eugenia, Vaida Elena, Boian Marian(†), Bănuț Ana, Badiu Ieronim, Todor Ana(†), Constantinescu Mihai, Ciulei Rodica, Puri Gerhard, Bercan Doina(†), Pura Lucian,

Crăciun Doina, Dragotă Viorel, Mailat Otilia, Ștersu Ileana, Cupeș Gheorghe, Vătavu Maria, Nemeth Lazlo, Luca Maria(†), Percec Dumitru(†), Maier Letiția(†), Iosif Ioan (†).

Acum, la ceas aniversar, când porțile Liceului „Șt.O. Iosif” Rupea au fost, au rămas și vor rămâne larg deschise pentru zeci și sute de generații de adolescenți, se cuvine să ne amintim, cu apreciere și recunoștință, de toți profesorii care au slujit aici, cu hărnicie și responsabilitate și de toți absolvenții care s-au format, s-au dezvoltat și au răspândit mai departe, în țară și în străinătate, valorile acumulate pe băncile liceului nostru drag. Mulți dintre ei au devenit personalități marcante, respectate, ale orașului Rupea, ale Transilvaniei, ale României și ale altor țări în care i-au dus valurile vieții.

În acest sens, vă rog să-mi permiteți să evoc, cu respect, acum și aici, numele câtorva dintre absolvenții Liceului „Șt.O. Iosif” Rupea, promoția 1959, care, prin realizările lor, ne îndreptățesc să-i considerăm personalități marcante:

Dumitru Fătu (*1940, Crihalma, Rupea - †2003, București), profesor universitar dr., Universitatea București, vicepreședinte al Comisiei de Analiză Termică și Calorimetrie a Academiei Române.

Dumitru Percec (1941, Cața, Rupea - †?, Brașov), director comercial la S.C. Rafinăria „Lubrefin” Brașov.

Marian Boian (*1941, Rupea - †2019, Baia Mare), inginer, director tehnic la SC Electrica Transilvania Nord, președinte al Asociației Generale a Românilor Uniți, Greco-Catolici (AGRU) Maramureș, redactor al revistei “Cronica” Baia Mare, publicist, formator de opinie.

Maria Luca Coc (*1941, Hăghig, Covasna - †2020, Brașov), profesoară în Brașov.

Gerhard Puri (*1941, București), conferențiar universitar, dr. ing. la Universitatea Politehnică „Traian Vuia” Timișoara (1990, stabilit în Germania); 11 cursuri și îndrumătoare de lucrări pentru studenți editate, 15 invenții patentate, 42 inovații, 80 lucrări științifice publicate în reviste de specialitate sau volume de sesiuni de comunicări științifice din România și străinătate.

Gheorghe Constantinescu (*1941, Brăila), scriitor, epigramist, umorist, laureat a numeroase premii naționale și internaționale.

Doina Crăciun Birț (*1941, Rupea), medic primar, director al Policlinicii Rupea.

Otilia Mailat Moruș (* 1941, Iarăși, Hăghig, Covasna), profesoară la Colegiul Național „Tudor Vladimirescu” Târgu Jiu.

Ana Bănuț Moga (* 1941), profesoară la Școala Militară de Maiștri Militari și Subofițeri de Aviație „Traian Vuia” Mediaș.

Gheorghe Cupeș (*1941), profesor, Hoghiz.

Un gând pios, de prețuire, de recunoștință și de veșnică pomenire pentru toți profesorii și colegii noștri absolvenți chemați la Domnul.

În încheiere, aș dori să adresez, încă o dată, Liceului „Șt.O.Iosif” Rupea, conducerii instituției, tuturor cadrelor didactice, elevilor și părinților acestora, urarea de La mulți ani!, multă sănătate, o viață îndelungată, fericită, plină de bucurii, satisfacții și de noi împliniri, pe toate planurile. De asemenea, v-aș ruga să acceptați admirația, aprecierea și prețuirea tuturor absolvenților liceului, promoția 1959.

Inginer Ieronim Badiu

*Ofițer superior (Rtr.) al Armatei Române,
fost director general în cadrul*

*Oficiului Central de Stat pentru Probleme Speciale,
actualmente director general al SC MFM Consulting SRL București.*

II.3. Liceul „Șt. O. Iosif” în zodia sărbătorilor centenare

Aniversările sunt prilej de sărbătorire și rememorare a unor fapte, evenimente, succese sau personalități, având întotdeauna un caracter festiv. Împlinirea a 100 de ani de la punerea pietrei de temelie pentru construirea unei școli la poalele cetății seculare este un eveniment care se cuvine să fie prețuit și sărbătorit de toată suflarea orașului!

Începuturile își au relevanța lor, astfel în anul 1921, la 11 decembrie, actul de punere a pietrei fundamentale a fost întocmit în trei exemplare, unul aflându-se la temelia clădirii, purtând numele regelui Ferdinand și al reginei Maria.

Până la terminarea și darea în folosință a liceului, trece o perioadă destul de lungă, clădirea își deschide porțile pentru începerea cursurilor abia după al Doilea Război Mondial, în anul 1921, însă denumirea de Liceul „Ștefan Octavian Iosif” o va primi în anul școlar 1959-1960. Numele liceului vine de la cunoscutul poet Ștefan Octavian Iosif, poet care își are originile din satul Drăușeni. Trebuie să menționez că eram încă elev atunci când a avut loc „botezul” liceului. Am susținut cu ardoare numele poetului **Ștefan Octavian Iosif**, nume care îmi era familiar încă din clasele primare, el figurând pe două plăci de marmoră din satul meu natal, Drăușeni.

Cu foarte mulți ani în urmă, am avut șansa și onoarea să fiu și eu elev al acestui liceu, încă nebotezat la vremea aceea. Am făcut parte din cea de a cincea promoție. Începând cu anul 1956 și până în anul 1960 am frecventat cursurile acestui liceu. Deși încă tânăr, liceul era înzestrat cu dascăli de excepție, ale căror nume mă simt dator să le pomenesc:

MOISE Traian- director
POPA Gheorghe- director adjunct
POPA Victoria- dirigintă
POPESCU Topolog Ion
LAZEA Gheorghe
RAȚIU Maria
ȘOANCĂ Margareta
MUȘAT Mircea
CHERTES Aurel
CHETRUȘCĂ Andrei
CHIOREANU Ecaterina
ANTAL Rozalia
FRÂNCU Nicolae
SOREA Ioan

Majoritatea acestor dascăli minunați sunt acum în cer și îl rog pe Bunul Dumnezeu să le ierte eventualele greșeli și să-i prețuiască, iar celor care mai sunt în viață, le doresc sănătate și la încă mulți ani!

Am fost așadar vreme de patru ani elev al liceului din Rupea. Am urmat apoi cursurile Facultății de Filologie din Cluj și am devenit profesor de Limba și literatura română. În mare măsură alegerea acestei cariere a fost influențată de profesorii avuți în cei patru ani de liceu. Am

funcționat un număr de ani ca profesor la Școala generală din Cuciulata, dar legătura creată în anii de liceu, m-a făcut să mă întorc, de data asta ca și profesor al Liceului pe care l-am absolvit. A început atunci o nouă idilă cu liceul „Șt. O. Iosif”, care a durat până la pensionare. S-au adunat astfel destul de mulți ani, ani în care am acționat - ca elev mai întâi, apoi ca profesor- la Liceul „Șt. O. Iosif”. Și mai am niște motive care mă leagă de acest liceu: ambii mei fii au urmat acest liceu și ambii au lucrat la acesta.

Iată motive multiple și solide care mă leagă ombilical de Liceul „Șt. O. Iosif” din Rupea!

Centenarul pe care-l sărbătorim în această perioadă îmi dă prilejul să adresez felicitări și urări de bine și de succes în muncă tuturor cadrelor didactice, tuturor elevilor și întregului personal de serviciu. La mulți ani!

*Profesor, Nicolae Ștefan
Promoția 1960*

II.4. Ei, dascălii noștri...

Au fost modele pentru cariera mea de profesor, ei m-au călăuzit în activitatea mea didactică și tot ei, foștii mei profesori din liceu m-au ajutat atunci când mi-am pus întrebări dacă am luat cele mai bune decizii în fața elevilor.

Au fost tineri, frumoși și entuziaști, pregătiți să ne ofere orizonturi nebănuite în orele predate, în funcție de specialitate fiecăruia.

Ei, dascălii noștri, ne-au deschis gustul pentru lectură, ne-au învățat să apreciem cartea, să acumulăm informații din patrimoniul culturii universale, în funcție de specialitatea fiecăruia.

Ca absolventă a secției reale, am învățat în orele de matematică, fizică și chimie să fiu ordonată în gândire, logică în exprimare și precisă în informație. Chimia, fizica și matematică deveneau accesibile pentru mine, dar pasiuni pentru alți colegi când domnii profesori Lazea Gheorghe, Popa Gheorghe și doamna profesoară Șoancă Margareta, știau să dezvăluie lumi nebănuite studiate de aceste materii.

Am ales lumea literaturii (specifică umanului, atunci nu exista secția umană) datorită domnului profesor Ion Popescu, profesorul meu de limba și literatura română, cunoscut ca scriitorul Ion Popescu Topolog, orele deveneau călătorii în universul literaturii române, dar și universale și îmi trezeau dorința de a explora și aprofunda această lume minunată printr-o lectură aprofundată. Am înțeles atunci cât de importantă este cartea în viața mea și am știut că profesia mea va fi predarea limbii și literaturii române, ca profesor la școala generală și liceu.

Un obiect de studiu important a fost și istoria, călătoria în timp a umanității, materie predată de domnii profesori Cherteș și domnul Mircea Mușat, viitor profesor universitar.

Nu pot uita pe domnul profesor Constantin Catrina, profesor de muzică, compozitor și etnolog, care ne-a deschis orizonturile nebănuite ale muzicii, dar și aprecierea talentelor din lumea satului românesc.

Ca elev al Liceului „Șt.O.Iosif” Rupea trebuia să fii un tânăr armonios dezvoltat, așa cum spune dictonul latinesc „Mens sana in corpore sano”, Limba latină studiată cu d-na profesoară Rațiu Maria și orele de educație fizică cu d-na prof. Antal Rozalia, se îmbinau perfect în realizarea acestui deziderat.

Pentru noi, absolvenții Liceului „Șt.O.Iosif” Rupea, generația 1960, dascălii noștri au fost „modele” care ne-au călăuzit pașii în viață și profesie. Ilustrarea acestei afirmații este dovedită de

realitate: o treime din clasa de 27 de elevi ai promoției 1960 au devenit profesori cu diferite specialități, evoluând de-a lungul timpului, de profesor de școală gimnazială, liceu și profesor universitar.

Modelele noastre din liceu au creat modele, care, la rândul lor, poate, au devenit modele pentru alte generații.

Acestor „profesori model” care au predat la Liceul „Șt.O.Iosif” Rupea, de-a lungul timpului, le aduc un pios omagiu. Sunt mândră că m-au călăuzit în alegerea profesiei de dascăl și mi-au oferit reperele pentru a fi, la rândul meu, nu numai un profesor care și-a iubit meseria și a dăruit elevilor nu numai cunoștințe, ci și ceva din sufletul și personalitatea sa.

Profesorii „model” rămân temelia liceului centenar, asemenea cetății care străjuiește clădirea liceului și păstrează istoria generațiilor de elevi care au învățat și s-au realizat în viață datorită lor, profesorilor model.

Vă mulțumim, domnilor profesori!

Cu mult respect, Ana Borcoman (căs. Burlacu), promoția 1960

II.5. EVOCARE

“Fiecare om se naște cu un destin dat de bunul Dumnezeu. Dacă ai credință, Dumnezeu te va ajuta și ocroti să-ți împlinești destinul care ți s-a dat”.

(Cartea vieții mele. Împlinirea destinului)

Îmi amintesc cu reverie de perioada liceală petrecută la Rupea, pe care o consider de pionerat pentru împlinirea destinului.

Amintirile dragi legate de Liceul „Șt.O.Iosif” din Rupea, pe care l-am absolvit în anul 1961, merg mai departe, spre anul 1952, anul în care am început clasa a cincea, venind la Rupea, pentru că la Homorod, comuna în care m-am născut, se făceau numai patru clase, pentru că așa hotărâseră cârmuitorii vremurilor de atunci. Ne voiau pribegi de mici. Clădirea liceului de la poalele cetății nu era încă terminată și domnul Moise, directorul școlii, ne adunase pe toți elevii de la internat să ajutăm la descărcarea camioanelor cu cărămidă și alte materiale sosite pentru liceu. Adesea lucram până la zece seara.

Primii liceeni la Liceul „Ștefan Octavian Iosif”, dacă nu mă înșel, a fost promoția domnului Sorea. Copiii din toate satele din jurul orașului Rupea veneau să se înscrie la noul liceu, local de educație și cultură mult așteptat în zona noastră. Veneau fiecare cum puteau, aduși de părinți cu căruțele, având valize de lemn și unii ca Nică Sorea și dăișorenii veniseră îmbrăcați românește. Alții, ca Ștefan Dumbravă din Fișer își adusesese și clarinetul cu el. Seara, în curtea internatului, după orele de meditație Ștefan trăgea câte o învârtită la clarinet, iar Nică Sorea și alții, al căror nume l-am uitat, jucau cu fetele din Dăișoara. Așa erau vremurile de pe atunci, elevii proveneau majoritatea de la țară și încă erau profund legați de glie și obiceiurile străbune, nu erau încă contaminați de modernismul occidental.

Era după război și țara pierduse mulți intelectuali, în timpul războiului și după, prin prigoana autorităților de pe atunci. Era criză de profesori cu pregătire superioară pentru liceu. Printre primii profesori cu pregătire superioară care au venit la Rupea a fost domnișoara Rațiu Maria care a servit cu dedicație și credință acest liceu, toată viața e profesională. Domnișoara

profesoară Rațiu, a dus o viață de apostol închinată educației și propășirii tineretului din zona Rupea. Pe drept cuvânt dânsa poate fi considerată ca „historian”, fiind martoră la toate evenimentele și schimbările legate de acest liceu de la deschiderea sa. Nu cred că a existat alt profesor care a servit cu atâta dedicație acest liceu. Misiunea ei de dascăl nu se termina cu absolvirea liceului. Dânsa urmărea vârfurile din fiecare promoție, ca un bun grădinar, cu scrisori de încurajare și sprijin spiritual care sunt atât de folositoare, mai ales când ești rupt și departe de locul natal.

Evocarea anilor de liceu petrecuți la Rupea îmi aduce aminte de personalități celebre de profesori, care s-au dedicat întru totul educației tineretului din această zonă. Așa au fost profesorul scriitor Ion Topolog, Lazea G., Șoancă M., Popa G și mulți alții. Desigur, multe s-au schimbat de atunci. Vremuri și oameni s-au perindat în decursul anilor, însă Liceul „Șt.O.Iosif” de la poalele cetății a rămas și va rămâne un simbol, un lăcaș de cultură și educație pentru tineretul din zona noastră, așa cum ctitorul său, regretatul profesor Ursu, a dorit să fie.

Din generațiile de liceeni care au absolvit Liceul din Rupea, mulți oameni de seamă, de prestigiu național și internațional au ieșit spre marea mândrie a acestui liceu și a cadrelor didactice care au contribuit prin munca și dăruirea lor la pregătirea acestora. Sămânța bună a încolțit la acest liceu, fiind cultivată cu dragoste și dedicație de profesorii lui, în cinstea cărora un cuvânt de omagiu și profundă recunoștință se cuvine a oferi.

Istoria acestui liceu va trebui să servească drept pildă generațiilor prezente și viitoare în munca lor de realizare personală și propășire a neamului nostru greu încercat. Succesul nu vine de la sine, trebuie cultivat, căci numai prin muncă și perseverență se poate realiza ceva însemnat în viață. Mai ales în zilele de azi, când schimbările și avansul tehnologic este atât de rapid, este nevoie de eforturi îndoit și multă flexibilitate și putere de adaptare la noile schimbări.

În încheiere, cu ocazia sărbătoririi 100 de ani de la actul inaugural de înființare a liceului, doresc să transmit un călduros salut tuturor foștilor și prezenților elevi și profesori ai Liceului „Șt.O.Iosif” din Rupea, precum și aceluia care au sprijinit într-un fel sau altul activitatea acestui liceu. Doresc mult succes și un viitor luminos acestui liceu!

Gheorghe Stoica, DVM, MSC., PhD
College of Veterinary Medicine and Biomedical Sciences
Veterinary Pathobiology Department,
Professor Emeritus Texas A&M University
Fost elev al liceului, Promoția 1961

II.6. Popasuri în timp

*„Trecut-au anii ca nori lungi pe șesuri
Și niciodată n-or să vie iară...” (Mihai Eminescu)*

Așa cum afirma marele Shakespeare „timpul trece peste noi cu nepăsarea hoțului grăbit ce-și strânge prada fără să se uite”, dar lăsându-ne amintirile.

În existența fiecăruia dintre noi există momente, oameni, întâmplări pe care le purtăm în suflet pe tot parcursul vieții. În aceste clipe amintirile care îmi dau târcoale sunt unele de suflet, cele care mă fac să rememorez cei mai frumoși ani - anii de liceu- petrecuți la Liceul „Șt.O.Iosif” din Rupea care aniversează 100 de ani de la înființare. În preajma acestui eveniment aniversar, gândurile mele se îndreaptă către toți aceia care i-au trecut pragul de- a lungul anilor și s-au bucurat de tot ce au trăit aici. Ca și ei, am fost și eu cu mulți ani în urmă elev acestui liceu, Promoția 1965, iar amintirile minunate de atunci sunt parte din viața mea de la acea vârstăfrumoasă și irepetabilă, vârsta adolescenței aprinsă de visare.

Acum, când consemnez aceste gânduri, revăd totul ca într-un film: colegii de generație cu care am petrecut mirificii ani ai adolescenței, profesorii care ne-au călăuzit pașii pe drumul, nu ușor, dar important, al cunoașterii, al formării noastre ca oameni instruiți și educați.

Datorăm multe celor care nu au fost, pentru noi, doar profesori de mână întâi, ci și părinți spirituali, prieteni modele, demne de urmat în viață, adevărați dascăli de suflet, cu care am păstrat legătura în toți anii care au urmat. Ne-au responsabilizat adolescența, învățându-ne că succesul e garantat doar de muncă asiduă, de seriozitate și perseverență în tot ce facem; „că există mii de drumuri care duc la o reușită efemeră și fragilă, dar nu există decât unul singur către o reușită durabilă a întregii vieți. Iar acest drum este acela al muncii neîncetate, nestăvilite a omului mereu avid de a învăța mai multe; de asemenea acela al dragostei pentru ceilalți oameni și al efortului de a-i înțelege; este în sfârșit, acela al perfecționării propriului eu.” (A. Maurois)

Ne-au demonstrat, prin tot ce erau, că a fi profesor nu e o meserie, ci mai mult decât atât, este o vocație și că „omul sfințește locul”!

Profesori ca: doamna Maria Rațiu, domnul Mihai Diaconescu, domnul Constantin Ciobanu, doamna Maria Cantor, diriginta noastră, doamna Ecaterina Chioresanu, doamna Cornelia Colceriu, domnul Ioan Sorea, domnul Ioan Lazea ne-au fost alături din toți anii de liceu și nu doar nouă, ci și generațiilor ce au urmat după noi. La liceul din Rupea au performat cadre didactice competente, cu preocupări științifice și culturale recunoscute la nivel național, dintre care: scriitorii Mihail Diaconescu (1960- 1964), Ion Popescu Topolog (1960- 1962), istoricul Mircea Mușat, muzicologul Constantin Catrina ș.a.

De pe băncile acestui liceu s-au ridicat personalități în multe domenii, precum cadre didactice universitare (în țară și în străinătate) precum Ioan Mușcutar, Spiridon Dumitru, Dumitru Fătu, Gerhard Puri, Dana și Dan Sorea și încă mulți alții, cadre cu funcții de conducere în ministere, întreprinderi industriale, medici, ingineri, oameni de afaceri de succes și mulți alții.

Liceul „Ștefan Otavian Iosif ”din Rupea a fost mereu și a rămas în prezent un locaș de cultură pentru tinerii meleagurilor rupene, meleaguri ce au dat culturii naționale oameni ca Arom Pumnul, Ștefan Otavian Iosif ,Ioan Ursu, A.P.Bănuț, Wilhelm Berger, Dimitrie Macrea, Eugen Pora, Ion Dacian, Gheorghe Bercan.

Cu prilejul acest eveniment aniversar urez mult succes elevilor liceului în pregătirea lor pentru viață, mulți ani cu sănătate și bune rezultate, profesorilor, conducerii liceului, părinților

elevilor, tuturor celor care contribuie prin activitatea lor la bunul renume al acestui liceu drag nouă, de la poalele bătrânei cetăți din Rupea

*Profesor, Maria Cupeș
Promoția 1965*

II.7. VIVAT, CRESCAT, FLOREAT!

Revin cu emoție la liceul care astăzi a îmbracat frumoasele haine de sărbătoare, pentru a celebra împreună un veac de meritorie și prodigioasă existență. Au trecut aproape 57 de ani de la absolvirea studiilor liceale, dar sentimentele pe care le încerc acum rămân la fel de vibrante, exprimând recunoștința pe care o datorăm liceului și cadrelor didactice, persoane excepționale, dedicate, pătrunse și însuflețite de marea responsabilitate care apasă pe umerii lor.

Mărturisesc faptul că sunt marcat și acum de spiritul aparte al locului, al orașului și al zonei, pe care școala aceasta l-a preluat și l-a implementat, insuflând-ul adolescenților care i-au trecut și îi vor trece pragul. Curățenia sufletească, puritatea gândirii și a valorilor morale sedimentate aici ne-au maturizat, ne-au orientat, ne-au format ca oameni și ne-au ajutat să facem față numeroaselor schimbări pe care societatea le-a resimțit și le resimte în prezent.

Privesc cu ochii minții lista promoției 1965(secțiile real și uman) și nu-mi este dificil să constat că, în proporție covârșitoare, colegii mei au absolvit studii universitare, s-au impus în carierele alese, s-au manifestat ca profesioniști și cetățeni onorabili și ca modele în comunitățile din care fac parte. Este fără îndoială rezultatul și meritul acestui liceu și al spiritului despre care vorbeam.

Îndeosebi cadrelor didactice, aș dori să le transmit recunoștința și aleasa mea apreciere. Acestor oameni le doresc putere de muncă, înțelepciunea și rezistența pentru a putea dăru, în continuare, cu elocință și elocvență, cunoștințele necesare, deoarece ei sunt primii chemați și capabili să modeleze și să schimbe vieți.

Fie ca profesorii acestui liceu să însufle generațiilor viitoare, cu aceeași măiestrie, curajul, dorința și capacitatea de căutare de sine, pentru că doar așa se creează oameni și lumi.

La mulți ani, Liceului „Ștefan Octavian Iosif” !

***General lt.(rtg) Niculae NEAGU
Absolvent, promoția 1965.***

II.8. Istorie, istorioare, la ceasul aniversar al liceului nostru drag

Îmi place să cred că Liceul „Șt.O.Iosif” a fost și este un focar de cultură în zonă. S-a împlinit acest deziderat prin osteneala regelui Ferdinand și a reginei Maria a României și nu în ultimul rând, a omului de înaltă cultură profesorul Ioan Ursu. Era necesar să se construiască la jumătatea distanței între Brașov și Sighișoara elevii din zonă să poată urma un liceu.

Generația mea am urmat cursurile Școlii medii din Rupea care ulterior a primit numele poetului Ștefan Octavian Iosif. Am avut ocazia să particip la ceremonia dezvelirii plăcii de pe frontispiciul liceului, fiind elevă în clasa a șasea. Amintesc faptul că am urmat cursurile Școlii Generale V-VII la Rupea, nefiind școală la Bunești. Am luat drumul internatului unde a trebuit să

ne gospodărim și să învățăm după un program riguros stabilit de domnul director Traian Moise, pe care l-am respectat și iubit. După examenul de absolvire a clasei a șaptea, am dat examen de admitere la liceu pentru clasa a opta. Dirigintele meu din clasele VI-VIII a fost domnul profesor Ioan Sorea, profesor de matematică. Începând cu clasa a X-a am optat pentru clasa de uman, fiind prima clasă cu acest profil. Majoritatea erau fete (18 fete și 2 băieți). După absolvire, majoritatea au urmat cursurile unei facultăți. Eu am ales cariera didactică, facultatea istorie- geografie și filozofie pentru că iubeam copiii și consideram că un dascăl adevărat trebuie să aibă har și nu în ultimul rând, să-i facă pe aceștia să înțeleagă ceea ce profesorul le predă.

Un adevărat dascăl este acela care nu se laudă cu cunoștințele sale, ci cu felul cum reușește să îi facă pe elevi să înțeleagă și să îl asculte cu plăcere și respect. Îmi amintesc cu drag de profesorii mei: domnișoara Maria Rațiu- profesoară de limba română și latină, doamnele profesoare Maria Cantor- matematică și Dorina Damian- istorie, Ioan Tânjală profesorul de limba franceză și diriginte, Ioan Lazea profesorul de fizică, Gigel Birț de educație fizică. Le mulțumesc tuturor!

În 1965 am terminat liceul după care am urmat cursurile facultății istorie- geografie și istorie- filosofie la Craiova și București. Am început cariera de profesor Școala Generală Bunești și din 1992 am fost profesoară la liceul nostru drag, unde am învățat și am avut ocazia să-i învăț pe alții. Am predat istorie- filozofie la clasele de uman, real, tehnic, profesional și clasele celor de limba maghiară. Un colectiv profesoral deosebit, cu directori remarcabili: profesorii Pompiliu Comaniciu, Dorin Comșa , Silviu Lancea, profesor inginer Florin Hetrea. Consider că a fost un vârf al carierei mele de dascăl și ca fostă elevă a acestui liceu de prestigiu, care a format atâția oameni minunați pregătindu-i pentru viață și societate și nu ultimul rând, pentru familie.

Mă bucur că am fost și eu printre cei care au participat la formarea unor generații de oameni de omenie. Respect și un pios omagiu pentru cei care nu mai sunt printre noi și nu în ultimul rând, pentru toți elevii și profesorii acestui liceu.

Mult succes pe mai departe profesorilor și elevilor acestui liceu!

***Profesor, Marcela Precu
Promoția 1965, Uman***

II.9. FLUVIUL TIMPULUI !

Există aniversări, zile dragi a căror apropiere nu ne-o amintesc neapărat filele calendarului, ci surâsul bucuriei revederii și al zborului în viața care se îngemănează la ceas de mare sărbătoare cu lacrima nostalgică după anii care au trecut și care au înscris Liceul „Ștefan Octavian Iosif” din Rupea, în biografia spirituală a României, drept cetatea de cultură în care s-au format temeinic pentru viață, generații după generații de elevi .

Fluviul timpului a cărat povara celor 100 de ani de existență și 60 de ani de învățământ și odată cu ea, tinerețea atâtor generații de elevi și dascăli .

Drumul n-a fost nici scurt, nici ușor, dar a meritat fiecare pas făcut, căci școala în trecerea anilor și-a măsurat vigoarea prin generațiile de absolvenți, care au știut să înscrie secunda pe o curbă de eternitate, pentru că au înțeles că viața nu e numai ordine sau dezordine, ci un pas tenace spre desăvârșire etică, morală, profesională confirmând îndemnul lui N. Iorga : „ *pentru fiecare*

zi ori un mănunchi de fapte, ori sufletul tău cu o treaptă mai sus !" Oamenii și vremurile, în curgerea timpului s-au schimbat. A rămas însă și există o permanență, permanența valorilor care definesc învățământul din acest liceu și care se regăsesc în rezultatele la învățătură și concursuri școlare de toate felurile, în premiile obținute la olimpiade, adevărate provocări care deschid orizonturi noi pe drumul valorificării științei de carte, luminând mintea ageră și sufletul curat al elevilor .

În zi de mare sărbătoare, noi, elevii de altădată, aducem școlii întreaga noastră recunoștință socotindu-ne după ani și ani parte din ea și ea parte din noi, căci din viața ei s-a aprins lumina vieții noastre spirituale. La adăpostul ei s-a clădit liniștea și climatul de muncă al devenirii noastre, s-a clădit scara muntelui de lumina pe care am început cu toții să urcăm.

Un gând de mulțumire îndrept către dascălii acestei instituții de învățământ. Celor risipiți printre îngeri și stele, odihnă veșnică în nemurire și recunoștința, celor de azi, multe felicitări și succese. Și unii și alții au fost și sunt oameni aleși în structura cărora fuzionează arzând deopotrivă, harul și patosul creației, competență și profesionalismul cu crezul slujirii și al dragostei pentru oameni .

Minunaților elevi le doresc să-și continue navigația pe Oceanul cunoașterii pentru a descoperi și clădi mereu cu cuvântul și cu fapta precum înaintașii lor, comori de suflet ce vor duce mai departe limba și neamul nostru românesc, un acest spațiu ce rodește veșnicia.

Veniți la clipa solemnă anunțată de clinchetul clopoțelului ! Veniți cu toții ! La mulți ani bătrână școala și totuși mereu tânără !

Prof. Godja Eugenia

–eleva de altădată a promoției 1966 - Dîtcu Eugenia din FIȘER !

II.10. LA MULȚI ANI, LICEULUI „ȘT.O.IOSIF” RUPEA !

”Un lucru-mi pare cert, că lumea oamenilor simpli este o lume complicată, iar lumea oamenilor complicați este o lume simplă” (N. Steinhardt)

Sărbătorim anul acesta un secol de existență a Liceului ”Șt .O. Iosif” din Rupea.

Este o bună ocazie să aducem un pios omagiu celor care au pus bazele materiale și spirituale ale acestuia și să felicităm toate cadrele didactice și absolvenții care au trecut pragul liceului, pentru munca depusă de-a lungul anilor atât în plan educațional și profesional cât și în cel sportiv și cultural-artistic.

Triada familie – școală - societate care are în centru elevul, a contribuit la împlinirea acestui deziderat permanent, chiar dacă în ultima perioadă mijloacele IT se

manifestă tot mai pregnant și tind să înlocuiască nu să completeze educația clasică, temeinică, bazată pe empatie și relații interumane.

Unitatea de știință și cultură de la poalele cetății Ramidava este centrul de gravitație al satelor și comunelor din jur, unde locuitorii acestora și-au trimis cei mai buni elevi de gimnaziu din toate etniile zonei, pentru dobândirea de noi cunoștințe și formarea de priceperi și deprinderi de studiu, de muncă și de comportare civilizată.

Părinții copiilor au contribuit permanent cu dăruire și dragoste la creșterea și susținerea generațiilor de tineri, pentru a deveni oameni cu înaltă calificare în diverse domenii și profesii din țară și din străinătate.

Personalul didactic, oameni cu vocație și pregătire și-au instruit și educat discipolii cu devotament și pasiune, le-au călăuzit pașii și le-au deschis ochii spre cunoaștere, contribuind la formarea caracterului și personalității lor.

Urez întregului personal al liceului, tuturor absolvenților și colaboratorilor – Primăria Rupea, ISJ Brașov, MEN, etc.- mult succes și realizări deosebite pe plan profesional, energie creatoare, sănătate și bunăstare !

Cu deosebit respect,
Prof. Traian Babeș
Promoția 1966

II.11. Cântecul amintirii

Cântecul amintirii ne însoțește toată viața, ne sună în urechi în clipele de fericire, de melancolie sau de dezamăgire. În copilărie ne jucam în jurul cetății, printre zidurile roase de dintele vremii și priveam cu respect clădirea impunătoare, care purta pe frontispiciu denumirea „Școala Medie”. După câțiva ani, am pășit cu sfială și plini de speranță pe poarta școlii, care acum se numea „Liceul Șt.O.Iosif”, după numele marelui poet născut în împrejurimile orașului.

Ne-au întâmpinat profesorii noștri, la care noi priveam cu teamă și respect, ca la niște oameni ieșiți din comun. Stăpâniți de dorința de a învăța, de a deschide noi orizonturi, de a ne afirma, ne-am dezvoltat personalitatea sub îndrumarea atentă, părintească a dascălilor noștri.

Apoi, am susținut examenul de maturitate și am plecat, care încotro, la universități și institute. După patru ani, m-am întors la liceul din Rupea, unde am încercat să predau germana ca limbă modernă. Majoritatea profesorilor, care m-au călăuzit în anii de liceu, erau încă în activitate și nu au precupețit niciun efort pentru a-mi îndruma pașii în cariera de profesor începător, după motto-ul "et quamquam cursores lampae vitae tradunt".

Apoi a venit o nouă provocare pentru mine ca profesor de germană prin înființarea unei clase cu limba de predare germană. În acele clase am predat literatura germană, un domeniu deosebit de vast și de pretențios. A trebuit să recitesc un noian de opere clasice și moderne, mi-am dezgropat fișele din facultate și am întocmit altele noi. Efortul a durat până la exodul populației de origine germană după 1990.

După 43 de ani de activitate la același liceu, nu pot decât să reînnoiesc vechea urare pentru acest respectabil lăcaș de educație și de cultură : "vivat, crescat, floreat! ".

Profesor,
Wilhelm Schmidts
Promoția 1970

II.12. Rememorare

Prezenta încercare s-a născut cu mai mult timp în urmă, dar dificultatea întocmirii unui astfel de material, m-a făcut să amân această alcătuire.

Am considerat-o o obligație a mea în numele celor mulți, în primul rând foști elevi, ai celor care au trudit cu toată experiența lor, cu renunțările asumate, de a-i pregăti pe viitorii profesioniști în diferite domenii, de a se realiza în viață.

Mă refer la foștii dascăli, care astăzi nu mai sunt și care au constituit un corp didactic de elită al școlii rupeene. Am pornit de la o parafrază a unei învățături populare, plină de înțelepciune, și anume, că dacă dispariția fizică din viață a unei persoane este inevitabilă, uitarea acestora este un mare păcat.

Dificultatea întocmirii acestui material s-a datorat posibilităților mele subiective de a fi în măsură să apreciez la adevărată valoare înzestrările de dascăli și de oameni a acestor adevărate personalități ale învățământului din orașul nostru. Am încercat să-mi depășesc această reținere, asumându-mi răspunderea doar pentru ceea ce am spus, cu dorința de a fi înțeles și iertat pentru ceea ce s-ar mai putea spune despre acești oameni. Mă refer doar la cei pe care i-am cunoscut în mod direct și care prin ceea ce au însemnat în învățământul local, au însemnat repere de comportament profesional și uman.

Nu putem să uităm că acești profesioniști și oameni au format caractere, au dat cu răspundere întreaga lor capacitate profesională și umană în a ne forma ca oameni și a deveni la rândul nostru persoane de încredere în viață și societate.

Cine poate s-o uite vreodată pe „domnișoara Rațiu”, cum toți foștii săi elevi o cunoșteam! A fost un reper prin cunoștințele enciclopedice pe care le avea în domeniul Domniei sale. Peste timp, suntem în măsură să apreciem și să ne gândim cu recunoștință că intrasigența ei la catedră a făcut parte din condiția de a ne forma pe noi, foști elevi. De o modestie rară, oarecum incompatibilă cu ceea ce știa, s-a identificat total cu cartea, fie manual fie din bibliotecă, ne-a transmis cunoștințe pe care sunt sigur, aproape toți le apreciem astăzi, ne-a demonstrat un comportament devenit reper profesional pentru mulți. S-a consacrat școlii noastre în totalitate identificându-se cu aceasta.

În același sens ca formator de caractere și de profesioniști se înscrie profesorul Comșa Dorin, cel care în Rupea a determinat un număr de elevi a descoperi ceea ce înseamnă fizica, de a o urma ca profesie. Toți acești urmași au descoperit la dânsul acele calități pe care au dorit să le urmeze, în care rolul de „model” se dovedește a avea o însemnătate decisivă, profesionalismul d-lui Comșa descoperind și cultivând calitățile acelor elevi care i-au făcut să devină fizicieni.

Nu se poate uita profesorul de educație fizică: Birț Gheorghe și care prin modul în care a practicat această disciplină, a creat o adevărată „școală” de profesori de educație fizică în Rupea. Prin ei această disciplină s-au depășit „hotarele” orașului nostru, exemplul personal însemnând disciplină, corectitudine, devotament și dragoste față de meseria aleasă, educația fizică nefiind doar un domeniu al mișcării și etalării aptitudinilor fizice personale, dar și în mod real, disciplină a educației ca și comportament, altruim și spirit de competiție, act de voință în a te autodepăși.

Alături de cei amintiți mai sus se înscrie și fosta profesoara de geografie Doamna Chioreanu, o persoană deosebit de modestă, chiar retrasă în domeniul practicat, recunoscută pentru perseverență în actul învățării, practică pe care ca elevi nu o apreciem, dar care și-a dovedit utilitatea atunci când era nevoie.

Pentru că este un moment omagial pentru școala de la poalele Cetății, anul acesta 2022, promoția 1972 a Liceului ST. O. IOSIF, aniversarea 50 de ani de la absolvire. Sunt ani mulți, dar emoțiile generației din care fac și eu parte, sunt la fel de mari ca la absolvire, chiar dacă dintre

foștii noștri dascăli, unii nu mai sunt. Le purtăm veșnică recunoștință și îi asigurăm că le facem cinste. Bucuria mare pentru generația mea, este ca foștii noștri diriginți Doamna CANTOR MARIA și Domnul SOREA IOAN, să ne fie alături, să menținem aceea punte pastrată în timp, între diriginți și elevi. Dumnezeu să le dea sănătate, alături de urările noastre de bine!

Numele menționate mai sus, sunt o parte dintre cei ce au slujit învățământul rupean și care merită recunoștința noastră, a celor de azi, noi care ne putem mândri că am fost contemporani cu ei. Mai mult, putem și trebuie să recunoaștem că, indiferent ceea ce suntem azi, suntem și datorită lor, încât un gând și o amintire este suprema mulțumire adresată acestora, respectul și mândria noastră, adresată lor.

Prof. Șoancă Nicolae

Promoția 1972

II.13. VIVAT, CRESCAT, FLOREAT !

Sunt **Vasile Nicoară**, absolvent al Liceului "Șt. O. Iosif" Rupea în promoția anului **1976** și cu emoție și bucurie am aflat de manifestările dedicate centenarului importantei noastre instituții. Spun *noastre* cu sentimentul de apartenență la o entitate școlară comună zecilor de generații de absolvenți, de ieri, de azi, din totdeauna, dar și din afecțiunea profesională pe care o împărtășesc cu dumneavoastră, actualele cadre didactice, eu însumi fiind profesor.

Datorez atât de mult, din tot ceea ce mă reprezintă, acestui liceu, creuzet de personalități împlinite, de cetățeni devotați și cultivați, încât drumul participării la eveniment este, pentru mine, asemenea unui pelerinaj la un loc sfânt. Și cum ar putea fi altfel, decât sfânt, spațiul în care măsurăm cu suta anii în care s-a distribuit lumina cunoașterii, s-a împărtășit taina științei. Același spațiu în care apostoli ai neamului au insuflat în minți de copii credințe și adevăruri perene, speranțe mitice și convingeri carteziene. Cu riscul unei mari nedreptăți voi invoca doar unul dintre acești apostoli, Maria Rațiu. Pe mulți dintre ceilalți mulți îi veți invoca dumneavoastră ca amfitrioană a manifestării.

Predispoziția la aceste împărtășiri îmi este stimulată de faptul că și eu sunt profesor și sunt, de mai bine de 20 de ani, directorul Colegiului Național "Mircea cel Bătrân" din Constanța și, la rândul meu am organizat astfel de evenimente, trăind emoția sublimă a celor mulți alumni și purtând povara responsabilități clăditorului.

Prof. dr. Vasile Nicoară

Promoția 1976

II.14. Drumul castanilor

Acum mult prea mulți ani, într-o toamnă cu plete de aur, luam drumul spre cetate, nerăbdătoare și emoționată.

Castanele dodoloaște îmi îndrumau pașii grăbiți. Agitația primei zile de școală, care anima orașul de jos, se îmblânzise parcă. Bătrânii castani protejau aleea întinsă și-mi protejau visurile. Atunci n-am realizat, dar acum, rememorând, îmi dau seama că am fost aleasă să-mi port pașii copilăriei pe o alee de tei din preajma casei natale și pe-ai tinereții pe-o alee de castani. Cum să nu mă simt norocoasă, cum să nu mă urmărească mereu foșnetul lor de-a lungul întregii existențe?

Impresionanta clădire a liceului se apropia tot mai mult de cei 14 ani ai mei. Parcă o vedeam pentru prima dată și, de fapt, așa și era, pentru că, până atunci, o admirasem doar de jos, din oraș, acolo unde ai clar sentimentul de protecție, oferit nu doar de legendara cetate, ci și de el, de Liceul” Ștefan Octavian Iosif”. Ce nume melodios și ce idee strălucită a avut cel care i-a ales poziția! Pare o prelungire a cetății, o contopire armonioasă, o susținere reciprocă într-o prietenie de nedespărțit.

Nici acum, după atâția ani, n-aș putea desena porțile liceului, pentru că am impresia că nu le-am văzut niciodată. Mi le amintesc mereu deschise, mereu primitoare, mai ales în acea primă zi, când căutam înfrigurată chipuri cunoscute.

Le-am zărit și am luat cu asalt clădirea, ce părea buimacă încă după lunga vacanță. După scările prea înguste de la intrarea elevilor, ni s-au deschis înaintea ochilor coridoare lungi și înalte, deranjate parcă de pașii noștri tinerești. Impresia de lucru făcut serios, cu pasiune și dăruire, nu m-a părăsit nici la revederea clădirii după 10, 20, 30 de ani. Totul acolo impunea respect și, mai ales, domnii profesori, care au știut să ne ierte micile răbufniri și să ne deschidă drumul marilor visuri.

Scundă și silitoare, am ocupat, de obicei, primele bănci, dar mă uitam mereu peste umăr, la colegii mei, tentată și îngrijorată în același timp. Acolo era veselie mai tot timpul, dar relații colegiale existau totuși, noi hrănindu-ne cu ghidușiile lor, ei cu temele noastre.

N-am simțit niciodată povara orelor, a temelor, pentru că am fost o generație studioasă, cu foarte mare reușită la examenul de admitere și asta și datorită cadrelor didactice care ne-au învățat să ne dozăm eforturile, să ne depășim limitele, puțin câte puțin. I-am respectat atunci, i-am iubit și i-am apreciat și mai mult când eu, la rândul meu, am ajuns la catedră. De ce, Doamne, ne lași să ne tăvălim în vârtejul vremurilor și nu ne înveți să ne luăm răgazul de a mulțumi oamenilor dragi din viața noastră? O fac acum, din tot sufletul, și trebuie să amintesc aici și să mulțumesc, în primul rând, familiei Cantor, profesori de valoare, diriginți de excepție.

De atunci, am colindat multe unități de învățământ, din orașe mult mai mari, dar niciuna nu m-a marcat atât de puternic. Coincidență fericită - ultima școală din parcursul meu de profesoară e înconjurată de castani și de tei. Puternici, longevivi, dar stingheri în imensitatea orașului.

Drumul meu e aproape de final. Sunt tot emoționată ca la început, dar deloc nerăbdătoare, pentru că sunt convinsă că fără zumzetul școlii, indiferent în ce ipostază m-aș fi aflat, viața e mult prea puțin veselă și interesantă.

**Profesor,
Adriana Iacob-Stoica
Promoția 1981**

II.15. Gânduri în zi de sărbătoare

Azi, când liceul nostru îmbracă straie de sărbătoare cu ocazia aniversării a 100 de ani de la punerea pietrei fundamentale și a celor 70 de ani de cursuri liceale, trăiesc un sentiment de bucurie, că fac parte din rândul cadrelor didactice care își desfășoară activitatea aici și că mă regăsesc, de asemenea, și printre foștii elevi ai acestui liceu, în perioada 1986-1990.

Și dacă astăzi sunt dascăl, acest lucru se datorează cu siguranță părinților mei, și ei la rândul lor dascăli, cu dragoste de carte și profesorilor mei, care cu responsabilitate, dăruire și devotament și-au îndeplinit „misiunea” devenind pentru mine reale modele. Dintre acestia, cel mai drag sufletului meu, mentorul meu, este tatăl meu, profesorul **Comșa Dorin**, fost elev al liceului nostru în perioada 1961-1965, profesor de fizică la acest liceu în perioada 1972- 2002 și pentru câțiva ani, director al liceului.

Fiecare colțișor îmi este aici cunoscut și păstrează vie amintirea anilor de liceu, a prietenilor pe care le-am legat în acea perioadă, care nu s-au șters chiar dacă anii au trecut cu repeziciune, a sălii mele de clasă, a băncii în care am stat parcă ieri, a emoțiilor și trăirilor intense din viața de licean, a nenumăratelor provocări, a locului în care am descoperit lumea, a examenelor urmate de visuri împlinite.

15 Septembrie 1996, o zi mohorâtă și ploioasă, mă găsește cu sufletul senin, plin de emoție în ipostaza de profesor de fizică al acestui liceu. Nu voi uita niciodată acea zi în care emoțiile au fost copleșitoare, amplificate și de faptul ca acum eram colegă cu foștii mei profesori. De atunci, în fiecare an, luna septembrie înseamnă pentru mine un nou început, al regăsirii și renașterii și re trăiesc de fiecare dată alături de elevi și de colegi emoția primei zile de școală, ziua în care cred că cu toți ne dorim „să fim copii, pentru înc-o zi”.

Uitându-mă azi la elevii mei, observ cu bucurie că și părinții acestora au fost elevi aici cu ani în urmă, acest lucru constituind o dovadă vie a faptului că școala noastră a fost apreciată în trecut și este apreciată și astăzi. Când spun școală, mă refer la tot ce este legat de ea, dar mai ales la oameni și loc.

„La multi ani, liceul meu drag!”

Chiar dacă azi faci 100 de ani, eu te voi considera mereu tânăr și îți doresc multe, multe generații de elevi și dascăli care să îți calce pragul și care să te facă mândru de realizările și împlinirile lor.

***Cu recunoștință și prețuire,
Profesor,
Lurtz Adriana Melania
Pomoția 1990***

II.16. Vivat academia, vivant professores!

*„Un centenar este un timp care se înalță deasupra curgerii
și se convertește în oameni.” (Anonim)*

Timp de 30 de ani, vremea mea și viața mea s-au contopit frumos cu istoria acestui liceu.

După absolvirea Liceului „Șt.O.Iosif” în anul 1992, am urmat Școala postliceală de Biblioteconomie, revenind ACASĂ, timidă, dar încrezătoare, alături de foștii mei profesori, prinsă într-o provocare care durează și astăzi, făcând parte din colectivul actual al liceului, îmbrățișând una din cele mai nobile meserii, cea de bibliotecar.

Urcând în fiecare zi pe aleea cu castani, în biblioteca ce a prins viață, prin munca și strădania stimatei domnișoare Profesor Maria Rațiu, am picurat câte puțin din cele învățate, împărtășind generațiilor de elevi, dragostea pentru carte și cunoaștere.

Aici sub poalele bătrânei cetăți, la ceas aniversar, doresc să-mi exprim recunoștința față de dascălii cu care am avut onoarea să interacționez și care mi-au călăuzit pașii spre viitor, știind să sădească în mine, valori precum respectul și implicarea.

Liceului centenar îi doresc viață lungă, profesori dedicați și elevi cu drag de carte!

***Bibliotecar, Raluca-Ioana Borcoman
Promoția 1992***

II.17. Ani de liceu la Rupea, în dublă ipostază

„Timpul trece, ne despoaie ca un hoț și ne lăasă suspinând în urma lui; dar singura comoară ce nu ne poate el fura este comoara suvenirilor.” (Vasile Alecsandri)

În acest moment aniversar, un noian de amintiri, ce poartă cu ele oameni deosebiți, profesori și elevi, începe a mi se contura în memorie, găsindu-și ecoul în sufletul meu.

Profesori dedicați misiunii, ce și-au presărat stropi din viața lor asupra mea, îndrumându-mă pe drumul sinuos al învățăturii printre litere și cifre, evenimente istorice sau formule matematice, noțiuni de chimie, fizică, biologie și psihologie sau, elevi dornici să descopere noul univers și totodată pe sine, și-au pus amprenta asupra dezvoltării mele ulterioare.

Treptele drumului meu educațional și profesional au fost clădite și șlefuite de acest liceu, mai întâi ca elevă și apoi, în ipostaza omului de la catedră. În toamna lui 1990, am pășit cu sfială și curiozitate pe poțile larg deschise, asemenea brațelor unui părinte ce-și îmbrățișează copilul spre a-l ocroti, în curtea animată a liceului străjuit de semeța cetate a orașului Rupea. În cei patru ani pe băncile acestuia, am acumulat cunoștințe, mi-am țesut visuri și mi-am făcut prieteni, dar mai ales, am ajuns să apreciez profesia de dascăl, pe care, de altfel o aveau și părinții mei, alegând la maturitate, după absolvirea studiilor universitare, să mă întorc în aceeași instituție, ca profesoară de Limba și literatura română. Și iată, că cei patru ani la Liceul „Șt.O.Iosif” ca elevă, vor fi

completați de alte două decenii, cu bucuriile și curiozitatea unui nou început în fiecare septembrie, cu lacrimile despărțirii unui absolvent și emoțiile Examenului de Bacalaureat din iunie, alături de multe generații de tineri frumoși, ca profesoară.

Acest liceu pentru mine reprezintă o a doua familie, deoarece aici petrec un timp prețios, profesia aleasă încununându-mi munca zilnică. Întâlnirile cu colegii, unii dintre ei foștii mei profesori, (Nicolae Ștefan, Rodica Fulgoș- diriginta, Maria Cantor, Marcela Grusea, Cornelia Stan, Pompiliu Comaniciu, Codruța Lancea, Silviu Lancea, Wilhelm Schmidts, Gabriela Pop, Constantin Pantelimon) sau cu tinerii entuziaști, dornici să descopere piatra filosofală, și dintre care într-o zi, voi avea viitori colegi, sunt energia vitală prin care destinul liceului devine parte integrantă a propriului destin.

Retrăind cele mai profunde momente incrustate în ființa mea, anii de liceu la Rupea, ca elevă sau ca profesoară, mă determină să pășesc cu bucurie și recunoștință în sălile de clasă, având menirea de a duce mai departe, tot mai departe, prin tinerele făclii, seva cunoașterii și a învățaturii, ce țâșnește din roca dură, la poalele falnicei cetăți, de 100 de ani.

Cu mândrie, consemnez faptul că în băncile acestui liceu s-au pus bazele formării unor oameni care s-au remarcat în domenii variate, atât privind la foștii mei colegi de clasă, Promoția 1994, majoritatea cu studii universitare(profesori, medici, ingineri, jurnaliști), cât și la elevii pe care i-am văzut crescând sub ochii mei.

Ce-ți pot dori mai mult, liceu drag, decât să te găsesc neobosit pornind la drum cu noi generații, în toamnele ce-ți presară alea cu castani, să scriem împreună povești frumoase, mereu cu proștețimea tinereții și elanul de a da un viitor tinerilor meleagurilor noastre...La mulți ani!

***Profesor, Minodora Mioara (Sultan) Oțetea
Promoția 1994***

II.18. 1995...

În iunie 1995 m-am despărțit de Liceul "Șt. O. Iosif", fiind absolvent al clasei de profil real, matematică-fizică, și totodată de cei 30 de colegi, pot să spun fără să greșesc, cei 30 de prieteni, 5 băieți și 25 de fete.

Fiind un iubitor al matematicii, nu pot să nu-mi aduc aminte de ora de matematică, mereu ca o provocare și bucurie în aceeași măsură. Și în același timp să-i amintesc pe doi dintre profesorii foarte dragi mie. Domnul profesor Sorea Ioan – profesorul de matematică care prin ținuta sa, prin limbajul său, prin pregătirea științifică, impunea un respect al orei de matematică, și domnul profesor diriginte Comaniciu Pompiliu – profesorul de fizică care corecta conduita noastră, a elevilor, plecând de la sensul și direcția vectorilor.

În 1999 m-am întors la același liceu, însă de această dată în calitate de dascăl. Am reîntâlnit aici mulți dintre foștii mei profesori, am găsit o atmosferă prietenoasă, caldă, umană, cu dascăli implicați pedagogic și emoțional în procesul de învățare, un colectiv bine încheiat, avându-l ca director în acea vreme pe domnul profesor Lancea Silviu. Cu dorința firească de implicare și cu elan tineresc, am reușit ca în 2006, împreună cu câțiva colegi de la liceele din Făgăraș, să punem bazele unei reviste de matematică pentru elevi, numită "Aristoteliana". O revistă în care au publicat articole elevi și profesori ai școlii noastre. Nu mult mai târziu, în 2008, școala noastră a

găzduit concursul de matematică "Matf", concurs la care au participat peste 70 de elevi de liceu din Rupea, Făgăraș, Victoria sau Codlea . Ne-am bucurat în acei ani de rezultate foarte bune ale elevilor noștri prezenți la concursuri școlare de matematică. O parte însemnată dintre absolvenții claselor de liceu au urmat facultăți cu profil real: inginerie, matematică, științe economice, etc, ei fiind dovada existenței învățământului liceal de bună calitate din orașul nostru.

Tot în acei ani, până în 2015, activitățile extrașcolare constituiau un punct forte al liceului nostru, cu un punct de maxim în anul 2011, când elevii Liceului "Șt. O. Iosif" Rupea au obținut locul I la Gala Județeană a Supervoluntarilor. Nu pot să nu amintesc despre prestațiile ansamblului de dansuri populare al liceului și de echipa de gimnastică, conduse de domnul profesor Stoica Ioan, pe scena Casei de Cultură în cadrul spectacolelor dedicate zilelor liceului. Am amintit și de "Zilele Liceului", astăzi o manifestare de tradiție, începută în anul 2006, având ca scop promovarea ofertei educaționale a liceului.

În 22 de ani de activitate s-au derulat multe activități, greu de spus totul în câteva rânduri; am încercat doar să amintesc cele mai relevante, cu referire la matematică sau extrașcolare, în care am fost implicat.

Firește, timpul trece, oamenii de asemenea, anual noi colegi, noi elevi, însă relația dintre profesor și elev rămâne aceeași. Doar aici. La liceul din Rupea. Pentru că aici este încărcată de multă dragoste.

Semnez aici, cu mult respect față de cei ce au fost, cu bucuria celor ce sunt și multă încredere în viitoarele generații ale Liceului "Șt.O.Iosif" Rupea.

Mai 2022

Profesor, Dorin Ioan Baba
Promoția 1995

II.19. OMAGIUL UNUI MEDIC

În anii petrecuți în Liceul „Șt.O. Iosif” din Rupea am învățat să prețuiesc biserica și școala, să-mi respect profesorii, aplecându-mă în fața celor care m-au învățat să prețuiesc știința.

Le datorez în fiecare zi mulțumiri dragilor mei profesori, celor care mi-au dat aripă în drumul care mă ducea către îndeplinirea visurilor mele. Încă de mic copil visam să devin medic, deoarece am considerat că trebuie să mă aplec și să îi ajut pe cei neajutorați, slabi și bolnavi. În dobândirea cunoștințelor necesare, în însușirea limbii române, în găsirea puterii sufletești și în dobândirea stimei de sine necesare, mi-au stat alături, motivându-mă neconștient, profesorii români și maghiari din liceu și cămin, și domnii preoți, cărora le datorez mulțumiri.

Bunul Dumnezeu să le binecuvânteze viețile, să le dea sănătate și putere ca generațiile următoare să poarte pe pecete pe inima lor numele Liceului din Rupea, precum și eu.

Cu alese gânduri și recunoștință,

Dr. Gabriella Ferenczi
Promoția 1999

II.20 Dovada că și la Rupea se poate

„Mă numesc Kovács Hajnalka și trăiesc într-un sat mic în Grânari. Mă consider un om simpatic, hotărât și de încredere. Îmi place foarte mult să cunosc oameni noi, să-mi fac prieteni și să învăț de la alții” - se prezintă eleva de clasa a XII-a D, devenită șefă de promoție .

De la cine a moștenit hărnicia sa, dacă are sau nu timp liber și cu ce și-l petrece, precum și cum e un elev și un profesor bun, vom afla din interviul de mai jos.

- Cum ai devenit eleva cea mai bună la învățătură din Rupea?

Școala Generală am parcurs-o la Școala Generală din Grânari, unde erau doar clase primare, iar din 2007 am continuat studiile la Școala Gimnazială Rupea iar apoi la Liceul „Șt.O.Iosif” Rupea, la secția maghiară .

După terminarea clasei a VIII-a, m-am sfătuit cu părinții mei unde să continui studiile, iar în final am decis să rămân la Rupea. Privind înapoi, pot să confirm că a fost o decizie bună. Hărnicia și munca perseverentă și-au dovedit roadele. Părinții mei m-au crescut să scot ce e mai bun din mine și să muncesc din greu pentru scopurile mele. Grație lor sunt azi aici, și pot spune că hărnicia am moștenit-o de la ei, mai ales de la mama mea, care fost de asemenea bună la învățătură .

-Cum poți să te îndrăgești de învățat, și dacă ție ți-a reușit, ce tehnici ai folosit ?

În opinia mea, e nevoie de hotărâre, de scopuri, iar dacă prin învățare poți atinge scopul tău, atunci vei face tot posibilul să urmezi visurile tale. Nimeni nu poate fi obligat să învețe dacă nu vrea.Nu am tehnici speciale de învățare, repet de obicei lucrurile învățate, așa pot să-mi amintesc mult timp de ele.

-Ce te motivează în învățare ?

Speranța unui viitor frumos, ca să le pot asigura copiilor mei același trai decent, așa cum au făcut și părinții mei .

-Ai sesizat și părțile negative ale învățatului ?

Dacă vreau să fiu sinceră, atunci da. Nu-i ușor tot timpul să corespunzi cerințelor. Dacă nu faci ceea ce se așteaptă de la tine, atunci foarte probabil cei din jur vor fi dezamăgiți.

- Cum e după tine un elev bun ? Dar un profesor bun ?

După părerea mea, un elev bun iubește școala și se interesează după toate noutățile ce le poate învăța. Profesorul bun e perseverent, își iubește munca și își dă toată silința să-i învețe pe elevii săi.

- Cu ce-și petrece timpul liber un șef de promoție? Sau are așa ceva ?

Nu am mult timp liber. Dar când am, îmi place să stau cu părinții sau cu prietenii. Îmi place să mă uit la filme și să citesc. Am un cățeluș și trei pisici, care au nevoie de atenția mea.

-Este greu pentru un premiant să-și aleagă facultatea?

Pe lângă faptul că la fiecare materie am încercat să scot din mine performanța maximă, am avut favoritele mele. Mi-a plăcut foarte mult geografia, matematica, maghiara și româna. De mult timp mă interesează geografia și am decis ca după bacalaureat să urmez Universitatea Babeș-Bolyai, Facultatea de Geografie, specialitatea Geografia Turismului.

-De ce realizări ești cea mai mândră din ultimii doisprezece ani ?

De tot, nimic nu aș face altfel. Dacă ar trebui totuși să subliniez ceva, ar fi faptul că și la Rupea putem să atingem scopuri mărețe.

Interviu luat de Ambrus Melinda elevei
Kovács Hajnalka, Șefa Promoției 2015,
publicat în limba maghiară în Brassói Lapok, iunie 2015

II.21 Liceul, începutul devenirii

Se spune adesea că anii de liceu sunt cei mai frumoși ani din viața unui om, cei care umplu desaga amintirilor cu cele mai minunate momente, perioada în care se leagă cele mai frumoase prietenii... Încât parcă totul devine clișeic. Acum că a trecut ceva timp de când am părăsit băncile liceului -cu ochii în lacrimi, de bucurie sau de nostalgia despărțirii- și privesc lucrurile din perspectiva anilor de studenție, n-am cum să nu rămân cu aceeași bucurie și să nu fiu copleșită de dor, când mă gândesc la liceu. Pentru că pentru mine chiar a fost cea mai frumoasă perioadă pe care am petrecut-o vreodată în sălile de clasă, au fost anii care m-au format ca om, care m-au ajutat să înțeleg adevăratele valori, au fost anii în care am întâlnit oamenii care mi-au ghidat pașii în viață și în care mi-am deschis aripile spre devenire.

Am fost din totdeauna un copil emotiv, și-mi aduc aminte și acum timiditatea de care eram stăpânită mai ales în clasa a IX-a, ca mai apoi, nici eu să nu mă recunosc în ultimul an de liceu. Am simțit cum am înflorit și cum acest loc a izvorât din mine ce era mai frumos. Cum să nu fiu altfel, decât recunoscătoare? Recunoscătoare pentru acest loc vegheat de cetate, acest loc spre care ajungi urcând o potecă -în plan fizic- cea care poate fi greu de străbătut dimineața la ora șapte jumătate, când te grăbești să ajungi la oră, dar mai ales spre care urci pe poteca devenirii. Poteca este străjuită pe ambele părți de castanii aurii, care îți spun „bine ai venit”, într-o zi de toamnă când ești doar un boboc, și care, tot ei, la finalul clasei a XII-a împodobesc cu frunzele și florile lor sala de clasă, în care ai crescut timp de patru ani și în care trebuie să sune ultimul clopoțel, să se deschidă catalogul pentru ultima dată și să auzi glasul dirigintei, care te strigă pe nume, la care ai răspunde permanent „Prezentă”.

Liceul m-a ajutat să mă deschid, să prind curaj, să descopăr ceea ce iubesc cu adevărat și ce îmi doresc să fac în viață. În primii doi ani, m-a ajutat să-mi înving timiditatea, să cunosc colegi, care mi-au devenit prieteni pe viață, unii din ei fiind pentru mine familie, m-au ajutat să-mi dezvolt pasiunile pentru muzică și literatură. Iar mai apoi, în următorii doi ani, m-au sprijinit să ajung chiar la performanță. Cu ajutorul profesorilor, mai ales a unui om special care m-a îndrumat pe drumul literaturii și al lecturii, am participat la diverse concursuri de creație literară, dar mai ales am participat la olimpiadele de Limba și Literatura Română și Lectura ca Abilitate de Viață, la cea din urmă ajungând până la etapa națională. Au fost trăiri atât de profunde pentru mine care chiar mi-au schimbat viața. A fost o luptă cu emoțiile, o întrecere a propriilor limite, au fost lacrimi de bucurie să văd că eu pot ajunge să fac cu talanții mei ceva care să conteze și să văd că prin acest lucru pot arăta o fărâamă din ce mi-a dăruit liceul: o performanță clădită pe încrederea, bucuria și educația pe care am primit-o aici. De asemenea, în locul străjuit de cetate, am învățat ce sunt valorile: solidaritatea, sprijinul, dăruirea. Când în viața mea a apărut o durere profundă, trecerea la Domnul a surorii mele, oamenii de aici m-au sprijinit enorm și mai ales faptul că o ediție a Festivalului de poezie a liceului a fost dedicată amintirii Mariei, a fost lumina de care ai nevoie în întunericul durerii. Desenele, creațiile literare și momentele în care colegii mei au recitat poezii, m-au făcut să simt îmbrățișarea lor prin talentul cu care au făcut ziua festivalului de neuitat.

Iar sfârșitul a venit ciudat pentru generația mea. Cu lacrimi în ochii și cu zâmbetul ascuns după mască, nu râzând la banchetul de la sfârșitul liceului, am învățat și mai mult să prețuiesc tot ce am primit aici, fiecare îmbrățișare, fiecare zâmbet, fiecare oră ținută în clasa noastră roz, de geografie.

Am trăit toate acestea: prietenii pe viață, momente care n-au cum să-mi dispară din memorie, emoțiile spectacolelor, iureșul de trăiri pe care l-am simțit reprezentând liceul meu drag la olimpiade și concursuri, sperând că voi putea oferi un grăunte din tot ce acest loc mi-a oferit mie, recunoștința pentru solidaritatea pe care oamenii minunați de aici au avut-o pentru mine în momente grele, curiozitatea cu care intram mereu să împrumut cărți de la biblioteca școlii, știind că cineva așteaptă cu drag să-mi treacă numele pe lista cu împrumuturi. Nu este clișeu, este ceea ce te face să simți că liceul e familie, să simți ce e cu adevărat educație, e ceva mai presus uneori de cuvinte care pot părea fade pe lângă tot ce a însemnat această perioadă pentru mine. Nu știu cum ar fi arătat viața mea acum dacă nu aș fi studiat la Liceul „Șt.O.Iosif”, dar nici nu aș vrea să-mi imaginez, pentru că simt că Cineva a vrut cu adevărat să trăiesc tot ce am trăit aici... Pentru că tot ce a însemnat și înseamnă liceul pentru mine, aripile devenirii mele, se aseamănă cumva cu poezia – este simțire și n-aș vrea să fi schimbat ceva din poemul acesta, niciodată. Frumusețea acestei poezii mi-a schimbat viața și m-a făcut să văd câtă lumină poate fi între patru pereți, în fața unei table, stând într-o bancă. În bucurie sau durere, aici am descoperit frumusețea despre care Dostoievski spunea că „va salva lumea”.

Strugari Nicoleta,

*Studentă la Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu, Facultatea de Litere și Arte, Anul II
Fostă elevă a liceului, Promoția 2020*

II.20. MESAJE de suflet

„Despre Liceul „Șt.O.Iosif” Rupea nu pot vorbi decât la modul sentimental. Timp de 30 de ani aici mi-am găsit starea de bine. Am intrat cu drag în cancelarie, unde mereu era o atmosferă agreabilă, în secretariat și bibliotecă unde fetele m-au răsfățat cu amabilitatea lor și, în fine, în clasă unde mi-am găsit echilibrul.

Parcă aș fi lucrat o singură zi. O zi care a durat 30 de ani. Și asta pentru că n-am simțit munca. Totul a fost bucurie, drag de carte și de copii.

Vă îmbrățișez pe toți și vă doresc izbândă și senin!” Prof. Grusea Marcela

„Mulțumesc de invitație și regret profund că nu vă pot onora cu prezența mea la festivitatea ce va avea loc la data de 20 Mai 2022. Prezența mea va fi oferită la sărbătorirea centenarului, prin bunăvoința D-nei Mioara Pătrașcu Mungiu, consăteana și de asemenea absolventa Liceului „St.O Iosif”. D-na Mioara s-a oferit să-mi prezinte cartea autobiografică intitulată, „Cartea vieții mele. Împlinirea destinului”. Prezentarea de carte a fost programată pentru 2020, dar din cauza pandemiei nu s-a putut realiza. Perioda liceală este descrisă la capitolul 5 al acestei cărți. Mesajul este; “Fiecare om se naște cu un destin dat de bunul Dumnezeu. Dacă ai credința, Dumnezeu te va ajuta și ocroti să-ți îplinești destinul care ți s-a dat”. Donez câteva exemplare ale acestei cărți Liceului „St.O.Iosif”, bibliotecii, ca un omagiu adus profesoarei de limba română Maria Rațiu, adevărat mucenic al limbii și literaturii române.

Doresc mult succes acestei aniversări istorice și generațiilor viitoare de studenți în împlinirea destinului!”

Gheorghe Stoica, DVM, MSC., PhD

College of Veterinary Medicine and Biomedical Sciences

Veterinary Pathobiology Department,

Professor Emeritus Texas A&M University

„La mulți ani Liceului „Șt. O. Iosif”, unde am absolvit în 1961 cu amintiri frumoase!” Emilia Magdun

„Urez și eu La mulți ani Liceului „Șt. O. Iosif” pe care l-am absolvit în anul 1961 și de unde am numai amintiri frumoase !” Eugen Dumitru

„La mulți ani! Mă bucur că am avut privilegiul să vă fiu elevă.” Adriana Nicuț

„La mulți ani. Ca fost elev al Liceului „ Șt. O. Iosif ” din Rupea, ca dascăl și îndrumător cultural, provenit din același sat cu al prof. univ. acad. Ioan Ursu, doresc să transmit, de aici, din München, cele mai alese gânduri și urări cu prilejul sărbătoririi celor 100 de ani de la punerea pietrei de temelie și a celor 70 de ani de învîîmînt liceal din Rupea.” Ioan Cornea

„Am urcat cei 4 ani aleea cu castani ! Amintiri dragi!” Mariana Gheorghe

„Amintiri foarte plăcute, ca elevă și apoi că dascăl al acestui minunat liceu... ” Prof. Stan Cornelia

„Frumoșii ani ai adolescenței i-am petrecut aici și au rămas în sufletul meu, cu amintiri dragi, toți profesorii, dascăli minunați și dedicați. În anul 2016 am aniversat 55 ani de la absolvire cu bucuria revederii foștilor colegi și o parte din profesori. Urez "La mulți ani" pentru aniversarea centenarului.” **Ileana Oprea**

„La mulți ani, minunat templu de învățământ ce străjuiești sub poala Cetatii Rupea ! Și eu proveni din același sat cu cei doi profesori Ioan Cornea si Ioan Ursu cu toata familia mea ce a studiat în acest liceu,o adevărată rampă în lansarea de oameni valoroși, îți dorim să exiști cât lumea....” **Cristian Mitric**

„Mult respect și multă dragoste pentru această școală, de care sunt mândru și onorat că i-am calcat pragul timp de 4 ani! Iubesc ȘT.O IOSIF, iubesc Rupea!” **Valentin Mihai Lienerth**

„La mulți ani, amintiri plăcute pe alea cu castani...” **Elena Dani**

„La mulți ani școala noastră! Frumoși ani petrecuți la liceu! Locul unde ne-am format frumos ca adulți” **Daniela Iaducec**

„La mulți ani, am și eu amintiri plăcute, am predat și eu acolo în anii 1970 – 1976, când Liceul de cultură a devenit Liceu industrial. Atunci s-au pregătit muncitori și maiștri pentru fabrica de ciment.” **Gheorghe Tătaru**

„La mulți ani liceu legendar!” **Gheorghe Boțoman**

„Eu am învățat acolo câțiva ani, ănaainte de liceu.....surpriza imensă a fost în anul întâi de liceu (în Pitești) când profesorii se prezentau, noi ne prezentam și când am spus că vin de la Șt.O.Iosif din Rupea profesorul de sport a fost extrem de emoționat....fusesse profesor acolo. Vă imaginați așa surpriză?” **Dorina Liana Popa**

Motto : ”Un profesor știe. Un profesor **bun** explică. Un profesor **superior** demonstrează. Un profesor **responsabil** atrage elevii. Un profesor **emerit** este un profesor **bun, superior și responsabil.**” *W. Word*

III. PORTRERE DE DASCĂL - IN MEMORIAM

„Aici și acum trăiți momentul de autentică vibrație sentimentală. Simțim cu toții că viața curge, toate se schimbă și noi odată cu ele... de aceea clipei trecătoare să-i dați colorit de veșnicie, căci:

Soarele răsare, soarele apune

Trece carul vremii, trece-n depărtare

Lasă-n urmă dâră,

Lungă dâră-n urmă.

Trece carul vremii și se pierde-n zare.” Prof. Maria Rațiu

III.1. Profesor, Maria RAȚIU, O VIAȚĂ ÎNTR-UN UNIVERS AL CUNOAȘTERII

Preocupările dascălilor din timpul generației mele sau a celor de azi sunt la fel: a-i învăța pe elevi că munca, cinstea și omenia sunt cele care te conduc către progres atât pentru tine ca individ cât și pentru folosul societății. Unica deosebire însă, constă în faptul că înainte erau promovate modele și valori adevărate... iar astăzi, pe canalele media de cele mai multe ori, este promovată nonvaloarea .

Sunt oameni de care ne amintim cu drag toată viața, ale căror sfaturi sau învățături ne-au rămas în minte, sunt cei care ne-au călăuzit pașii, învățători sau profesori alături de care am descoperit pasiunea pentru o anumită disciplină, sau am primit un mare sprijin în autocunoaștere. Toate profesiile sunt frumoase ,dar cea de dascăl are ceva aparte. Niciodată nu se dă uitării, pentru că anii de școală, cu bune și cu rele, au trăinicie și durabilitate în memoria fiecăruia dintre noi. Se spune că Dumnezeu a creat dascălul poruncindu-i ” Dascăle, pe acest pământ tu să fii mereu izvorul forței benefice, să fii călăuză în zborul spre cele mai înalte idealuri și valori ale copiilor, să fii lumina care îi va da omului „Putere, Frumusețe și Puritate”. Pot spune că la școala din Rupea am avut parte de dascăli ce au ascultat porunca lui Dumnezeu, dascăli mânați de vocație mai presus de orice și de respect pentru munca și pentru elevii lor.

Anul 1972 a reprezentat momentul în care viața mea de elevă a căpatat o altă dimensiune. Am fost admisă la Liceul ”Șt. O. Iosif” din oraș , un liceu prestigios , despre care părinții mei știau ca are profesori de valoare, iar exigența era la loc de cinste.

Printre profesorii de valoare ai liceului am întâlnit-o pe profesoara **Maria Rațiu**, care mi-a fost și dirigintă timp de 4 ani. Faima ei de profesor exigent era cunoscută în orașelul nostru, dar trebuie să mărturisesc că după orele de Limba română predate în gimnaziu de o altă profesoară de excepție, Adriana Gubernat , nu am fost înspăimântată.

A venit și marea încercare: primul comentariu literar al unei poezii de Vasile Alecsandri. Cred ca i-am captat atenția prin originalitate, pentru ca m-a notat cu 9. În pauză am devenit ”vedetă ” pentru că, au venit colegii mai mari să vadă cine i-a ”smuls” profesoarei Maria Rațiu o notă atât de mare în clasa a IX-a. Atunci am înțeles cât de mult m-a ajutat plăcerea de a citi și am început să mă tem să nu fac greșeli științifice la interpretarea altor texte. Sub atenta ei îndrumare

am învățat, treptat, că orice idee trebuia însoțită de o temeinică argumentare prin citate din opera literară aflată în discuție. Avea darul de a solicita argumente din operele criticilor consacrați și, în felul acesta, am învățat să-mi verific în permanență percepția unei opere literare prin prisma unor păreri autorizate. Oferea informații sumare la contactul cu un nou scriitor, obligându-ne să culegem noi informațiile care să completeze profilul scriitorului respectiv. Nu admitea jumătăți de măsură și de aici percepția noastră, a elevilor, că este severă. Din perspectiva meseriei pe care o am, pot spune acum că era o neobosită ”scormonitoare” de frumusețile ideilor originale și bătută de demonul logicii noastre. Pentru a dobândi aceste abilități ne-am îndreptat cu toții spre lectură, activitate care s-a transformat în plăcere de-a lungul vieții. Intram cu timiditate în biblioteca școlii, ”templul”, cum îl numeam noi și, pe lângă cartea solicitată, ieșeam, uneori, și cu vreo muștrare verbală, deoarece clasa noastră avea perete comun cu „templul” și știa tot ceea ce se întâmpla. De aceea stăteam atât de liniștiți în clasă, până la intrarea profesorilor.

Nu tolera inconsecvența în muncă, dar nici în comportamentul nostru și pot spune că am trecut cu toții prin furcile caudine ale muștrărilor ei aspre. Muștrări de părinte care vrea o educație aleasă pentru copiii săi, după cum am înțeles cu toții mai târziu !

Implicată cu întreaga ei ființă în viața școlii, cu o valoare profesională rar întâlnită, a transformat, pentru noi, și alte activități în ocazii de formare personală. Orele de dirigiență, axate pe teme de cultură generală, ne stimulau curiozitatea, dar și spiritul de competiție. Temele abordate, libertatea oferită nouă, elevilor, de a organiza dezbaterile, au avut menirea de a ne dezvolta dorința de informare în mai multe domenii. Ceea ce ne-a impresionat a fost modalitatea în care știa să conducă dezbaterile și mai ales cultura ei profundă. Ne-a impulsionat să ne autodepășim, lucru ce ne-a fost de un real folos: absolvenții promoției 1976 și-au continuat studiile în școli postliceale sau în universități. Modestă, obiectivă și intransigentă ne-a făcut să înțelegem că un om este apreciat, în primul rând, pentru valorile lui morale. A încurajat competiția și ne-a demonstrat că valorile trebuie apreciate. De aceea a respins orice atitudine invidioasă în cazul realizărilor unuia dintre noi. Această cerință a **prof. Maria Rațiu** ne-a apropiat unii de alții și pot spune, cu emoție, că am rămas prieteni de zeci de ani. Ce își poate dori mai mult un profesor diriginte? O clasă unită, care are aceleași obiective: împlinirea în plan profesional și personal a elevilor pe care îi coordonează. A fost dascălul clasic cu principii, valori și dedicație profesională, care a reușit să descopere în fiecare elev sămânța înțelepciunii și a bunătății care, peste ani, a rodit. Nu vreau să par lipsită de modestie, dar știu că promoția 1976 a Liceului „Șt.O.Iosif” din Rupea i-a completat împlinirea ca dascăl, alături de alte promoții pe care le-a coordonat. Spun acest lucru amintindu-mi de cuvintele alese pe care ni le-a adresat cu prilejul întâlnirilor tradiționale organizate la un număr de ani de la absolvirea liceului, dar și din perspectiva dascălului de Limba și literatura română ce am devenit din „vina” **prof. Maria Rațiu**.

Eminenta profesoară **Maria Rațiu** a fost tot timpul înconjurată de dragostea și prețuirea celor care au cunoscut-o, înnobilând cu activitatea sa școala din Rupea și demonstrând adevărul vechi de când lumea, că „omul sfințește locul”!

Dumnezeu s-o odihnească în pace și să-i fie amintirea veșnică!

Cu profund respect și recunoștință,

Prof. Georgeta Peter – Stoian, Promoția 1976

III.2. Profesor, Eftina PANTELIMON, VOCAȚIE ȘI DĂRUIRE

În ziua de 8 aprilie 1999, profesoara Eftina Pantelimon a trecut de la ființă la neființă!

Cu dispariția ei s-a pierdut un eminent dascăl dăruit integral carierei de profesor de limba și literatura română pe care a onorat-o printr-o exemplară competență și măiestrie pedagogică.

A trecut pragul eternității într-un moment când arătase măsura capacității sale pedagogice și de adevărat om al catedrei. Destinul ei s-a frânt prea repede. Timpul n-a mai avut răbdare s-o lase să-și poată încheia toate proiectele sale și ea a intrat în lumea tăcerii. Amintirea ei rămâne a unui partener plăcut discipolilor și colaboratorilor săi de care a fost prețuită.

De o modestie și de o naturalețe firească în toate împrejurările, polarizând interesele și simpatiile spre ea, prin prestația ei didactică a ilustrat o pildă luminoasă și a contribuit la sădirea prestigiului Liceului nostru. A desfășurat o activitate laborioasă pe linia fundamentării științifice a conceptului modern de pregătire a elevilor. Având un adevărat cult al muncii, fire întreprinzătoare, lasă în urma ei o bogată activitate desfășurată ca profesor (1956-1996) de metodist și apoi inspector al Inspectoratului Școlar Brașov (1975-1981 și 1990-1996). A participat la simpozioane în județ și în țară, a făcut comunicări pe teme de pedagogie, literatură și folclor, a publicat în reviste de specialitate.

Rămâne în urma ei un gol apăsător și un respect profund care o vor menține mereu prezentă în memoria foștilor colegi și elevi, precum și a tuturor celor ce i-au cunoscut generozitatea. Model de intelectual legat de satul ei, Jibert, de oamenii cu care a comunicat permanent cu respect pentru ei, pentru obârșia ei, pe care i-a prețuit stimat până la ultima clipă de viață.

Rămâne în inima tuturor prin politețea caldă și mișcătoare în contact cu fiecare model de conștiințiozitate, prin deplina concordanță între comportamentul dascălului și specialitatea aleasă. Nu s-a lăsat impresionată de aprecierile celor din jur, spunându-și opinia în concordanță cu vederile și concepțiile proprii. Noi, cei ce i-am fost alături deplăgem prematura și neașteptata sa trecere dincolo de noul cel fără întoarcere.

Mesaj transmis de către domnișoara prof. Maria Rațiu la funeraliile doamnei prof. Eftina Pantelimon.

III.3. Profesor Ion Popescu Topolog, CREATOR DE LITERATURĂ

Și noi, profesorii, avem deseori ocazia de a redeveni elevi, iar aceasta se întâmplă mai ales atunci când ne este dat să vorbim despre profesorii noștri. Căci da, și noi am avut profesori și, dacă am devenit la rândul nostru profesori, aceasta se datorează întâi de toate dascălilor noștri.

Mi-a hărăzit Dumnezeu pe tot parcursul meu școlar profesori deosebiți, oameni care în vremuri normale ar fi onorat o catedră universitară, dar a căror verticalitate nu era pe placul conducerii comuniste de atunci. Astfel de profesori am avut și în gimnaziu, și în liceu. Pentru a scrie despre ei, mi-ar trebui topuri întregi de hârtie. Aceștia mi-au modelat sufletul, așezându-și pentru totdeauna acolo amprenta.

Un astfel de dascăl mi-a fost profesorul de limba română din liceu, Ion Popescu Topolog. L-am cunoscut ca un om simplu și frumos, pasional și pasionat, îndrăgostit de literatură, de artă, de viață. Plin de povește era mereu discursul lui, indiferent că vorbea despre opere literare sau despre modul de a trăi sănătos. Avea o putere de muncă inepuizabilă. La un moment dat cumula atât de multe funcții, încât ne întrebam cum și cât va mai rezista: era profesor, diriginte, director al Colegiului Național „Andrei Șaguna” din Brașov, consilier local, președinte al filialei unui partid politic din Brașov, scriitor, președinte al filialei brașovene a Uniunii Scriitorilor. În plus, soț și tată – poate cele mai importante atribuții. Ne minunam și totodată prindeam aripi. Fără a ne implica vreodată forțat în acțiunile sale, ne-a învățat, prin puterea exemplului, nu doar că se poate, ci că trebuie să fii dedicat până la ultima celulă a ființei tale misiunii de dascăl, misiune ce nu se desfășoară doar la catedră, ci și în mijlocul comunității căreia îi aparții.

Avea o dragoste infinită față de Eminescu, îngrijind în acea perioadă un volum de poezii eminesciene pe care, cu o mândrie deosebită, ni-l prezenta drept prima integrală poetică eminesciană. Îl iubea pe Rebreanu, căci înțelegea în profunzime drama țăranului român, el însuși fiind fiu de țăran din valea Topologului (de unde și-a luat și pseudonimul literar Topolog). Față de Blaga avea o dragoste imposibil de prins în cuvinte, căci îl cunoscuse îndeaproape în perioada studenției sale la Cluj. Iar despre întâlnirile cu Nichita Stănescu ne vorbea ore în șir. Uneori aveam impresia că ne-ar fi fost mai de folos să ne dicteze niște comentarii literare, căci acestea ne erau de trebuință la examene. Și totuși, ce comoară inestimabilă se ascundea în aceste povești! Nici nu mi-am dat seama cum am ajuns să citesc într-un alt fel Eminescu, Blaga, Nichita...

Îmi amintesc acum o altă fărâamă diamantină a acelei comoare, pe care atunci, la vârsta neliniștii adolescente, nu am știut s-o apreciez. Într-o zi, Topo ne-a invitat în sala festivă a liceului, în acel sanctuar care ne impresiona întotdeauna până la tremur, nu doar pentru picturile murale, balcoanele impunătoare și uriașele candelabre, ci mai ales pentru că pe acolo trecuseră oameni de legendă ai neamului românesc, începând cu Sfântul Mitropolit Andrei Șaguna, apoi Eminescu, Titu Maiorescu, Ciprian Porumbescu, părintele Dumitru Stăniloae, Lucian Blaga, Octavian Goga, Sextil Pușcariu și mulți, mulți alții. De data aceasta, la prezidiu ne aștepta un om simplu, modest, timid, nefiresc de emoționat. Ni l-a prezentat cu naturalețe: Marin Sorescu. Ni-l coborâse pe marele scriitor din manuale acolo, lângă noi, fără nicio avertizare prealabilă. Brusc, ne-am trezit a fi părtași la o întâlnire providențială. Priveam doi scriitori, buni prieteni, și pentru o bună bucată de timp, nemăsurată, am trăit aievea în lumea literaturii.

N-am înțeles atunci timiditatea lui Marin Sorescu. Așa cum nu am înțeles multă vreme faptul că dirigintele nostru nu ne pregătise deloc pentru acest moment. Cât îi sunt de recunoscătoare acum! Căci atunci am pipăit omenia scriitorului, atunci s-a așezat în sufletul meu, pentru totdeauna, literatura ca parte de viață, ca aer, ca apă vie!

Peste ani, am înțeles că profesorul meu de limba română din liceu nu doar ne-a predat materia. El însuși scriitor (ce mare binecuvântare să ai ca profesor de literatură un creator de literatură!), ne-a deschis lumea reală a cărților, făcându-i conexiunea cu viața de zi cu zi. Nu ne-a

tras după domnia sa în literatură, ci ne-a dăruit-o blând, discret, ne-a așezat-o în suflet nu pentru o teză sau pentru bacalaureat, ci pentru viața noastră întreagă!

Profesorul meu de limba și literatura română din liceu, Ion Popescu Topolog, și-a început cariera didactică aici, la Liceul „Șt. O. Iosif” din Rupea, în urmă cu mai bine de 60 de ani. Uneori, involuntar, instinctiv, când intru în cancelarie, mă aștept să-l văd undeva, într-un colț, mâncând un măr („mâncați mere și pește, dacă vreți să fiți deștepți!” – ne spunea mereu) și zâmbindu-mi șugubăț: „ți-am spus eu că vei ajunge profesoară de română!”. Nu este aici – a plecat, în urmă cu câteva luni, să se întâlnească cu prietenii săi pe care îi evoca cu atâta drag! Dar urmele lăsate în sufletele elevilor săi de-a lungul anilor nu se vor șterge nicicând!

Plecăciune adâncă, de la cer la pământ, Domnule Profesor Ion Popescu Topolog! Dumnezeu să vă odihnească cu dreptii Săi!

Prof. Crina Palas

III.4. Trecut-au anii ca nori lungi pe șesuri

Profesor, Margareta Budz (Șoancă)

- Amintirile unei dăscălițe la ușa căreia bat cei 90 de ani

Mă numesc Margareta Budz născută Șoancă și m-am născut în Rupea, în casa bunicilor mei de pe Strada de Jos (azi Republicii) nr 80.

Copilăria mi-am petrecut-o în Rupea. Gimnaziul l-am făcut în Sighișoara în limba germană, liceul în Sibiu și Brașov, tot în limba germană.

În anul 1952 am absolvit Facultatea de Matematică și Fizică la Cluj-Napoca. Comunismul însă m-a învățat, că absolvirea unei facultăți nu înseamnă că ai dreptul să și predai cunoștințele dobândite, dacă tatăl tău a avut un atelier de tăbăcărie. Marcată deci ca element dăunător al societății socialiste am lucrat pe post de casierită la întreprinderea D.C.A. (unde se colectau deșeuri de tot felul).

Dupa doua audiențe la Ministerul Învățământului am obținut dreptul de-a preda matematica și fizica la liceu. cu condiția să accept repartizi impuse de minister. Am fost repartizată în Munții Apuseni la Baia de Arieș, un loc frumos, cu oameni minunați și primitivi.

Dar mama mea, care n-avea pensie și nici un altfel de venit, rămăsese la Rupea în casa bunicilor.

În anul 1952 s-a înființat la Rupea un liceu teoretic în incinta Școlii elementare de 7 ani, directorul fiind Domnul învățător, Traian Moise. Când a aflat Domnul Moise că vreau să mă transfer la Rupea, m-a întrebat "Ce știi să predai", eu răspunzându-i: "Matematică, fizică, astronomie, la nevoie și limba germană chiar și franceză. Astfel a reușit să-mi facă o catedră întreagă, și am fost transferată la Rupea.

Cu anii s-au înmulțit numărul de clase și s-au înmulțit numărul de profesori. Am scăpat de cele două limbi străine și am avut numai matematică și fizică. Pentru limba română a fost numită Domnișoara Profesor, Rațiu Maria, care urma să devină sufletul nobil al liceului. La matematică a fost prof. Bucelea Ioan un foarte bun pedagog și foarte sever.

În anul 1952 liceul s-a mutat în clădirea de sub cetate, care aproape 20 de ani a fost neterminată, în roșu, un loc bun pentru joacă de-a ascunselea.

În anul 1953 a functionat și un curs seral.

Într-o noapte prof. Bucelea a fost ridicat de Securitate, fiind acuzat că a colaborat cu partizanii din Munții Făgărașului.. Astfel a trebuit să suplinesc și orele de matematică până la sfârșitul anului.

În acel an a fost introdus Examenul de Maturitate, cu comisie straina. Președintele comisiei din Sighișoara unde am plecat cu elevii absolvenți , a laudat cunoștințele la matematică a elevilor din Rupea. Am arătat ca meritul nu este al meu ci al unui bun coleg de matematică care se afla după gratii.

Elevii, care merită să fie amintiți din această promoție sunt: **Muschutariu Ioan**, profesor universitar de fizică la Cleveland, S.U.A, **Puri Gerhard** Inginer Dr. în Germania, **Sorea Ioan** profesor de fizică și matematică la Liceul „Șt. O. Iosif” din Rupea, a fost și un timp directorul acestui liceu, Dumitru Spiridon, profesor la Facultatea de fizica nucleară la Brașov și mulți alți absolvenți care fac cinste și onoare acestui liceu.

Mulțumesc fiului meu Peter Budz (Doctor în fizică) că m-a adus în această vară la Rupea, locul copilăriei mele și locul unde am funcționat ca dascăliță cu entuziasmul tinereții, atașata de copii minunați și de colegi distinși.

Doresc Liceului „Șt.O. Iosif” ca și pe viitor să se poată mândri cu elevi care au obținut rezultate bune la învățătură și să se reprezinte în focar de lumină, cultură și patriotism. Să rămână mareț ca stânca de bazalt la baza căreia a fost clădit!

Prof. Budz Margareta născută Șoancă

Sibiu iulie 2018

Menționăm, că doamna profesor Budz Margareta, a decedat la data de 03 iunie 2020.

*Ne exprimăm, pe această cale, toată gratitudinea pentru tot ceea ce a făcut, distinsa Doamna profesor, pentru bătrânul nostru liceu!
Dumnezeu să o odihnească!*

Bibliotecar, Raluca-Ioana Borcoman

IV. AMINTIRI RĂMASE PESTE ANI...

IV.1. REPREZENTĂRILE VIZUALE ALE LICEULUI, ȘT. O. IOSIF "RUPEA

Semnificația locului și expresiile sale culturale

„Omul sfințește locul, nu locul pe om”

HOMO LOCUM ORNET, NON ORNAT HOMONEM LOCUS

Au trecut 100 de ani de la punerea pietrei fundamentale și 70 de ani de la inaugurarea Liceului „Șt. O. Iosif” Rupea, și tot atâția ani în care elevii, împreună cu cadrele didactice, au făurit un spațiu și un loc plin de semnificații. Spațiul este un concept abstract, dar atât de important în formarea gândirii noastre. Însuși A. Einstein spunea că „spațiul este modul în care gândim și nu modul în care trăim”, adică percepția noastră asupra spațiului ar putea fi mai importantă decât cunoașterea limitelor acestuia. Toți ne formăm un spațiu mental (chiar spiritual), care pe lângă faptul că este limitat și unic, el există doar pe durata vieților noastre. În acest spațiu mental se încadrează locurile pe care le cunoaștem și care au o anumită semnificație (intimă sau conceptuală) pentru noi. Putem spune că diferența dintre spațiu și loc este că celui din urmă îi atribuim înțelesuri, semnificații, sentimente și alte conexiuni cu ființa umană. Astfel, ajungem la celebrul și înțeleptul proverb „Omul sfințește locul, nu locul pe om” (din lat. Homo locum ornet, non ornat hominem locus).

Liceul „Șt. O. Iosif” a fost materializat cu greutate, într-o perioadă foarte dificilă a istoriei, după războaie, secetă, și crize economice mondiale, pe un teren neprielnic dar privilegiat, sub poalele cetății seculare. Comunitatea a știut că liceul va deveni „noua lor cetate”, iar acest fapt a fost suficient pentru a susține lucrarea și de a o sărbători în momentele de cumpănă (punerea pietrei de temelie, inaugurarea și aniversările). Cu timpul, imaginea liceului s-a întipărit în mințile și inimile multor locuitori ai zonei Rupea. Odată cu începerea activităților, spațiul ocupat de liceu a primit numeroase semnificații și a devenit un loc asociat cu emanciparea prin educație și hărnicie, un loc care a acumulat contribuția fiecărei generații. Cadrele didactice dedicate profesiei lor, care și-au iubit menirea și au reușit să inspire elevii, au ridicat prestigiul liceului, elevii prin rezultatele lor arătând că există loc pentru excelență și la Rupea. În același mod, cadrele didactice plictisite, cu răbdarea pierdută sau care urmăreau diferite ambiții personale, au pierdut interesul elevilor și au lăsat o umbră peste liceu. Așadar, formarea locului este un proces dinamic, iar expresiile culturale ale acestui proces sunt un barometru al funcționării institutului.

Manifestările culturale ale liceului au inclus întotdeauna comunitatea locală, dar cu atenția centrată pe elevi și activitățile acestora. Participând la astfel de evenimente, procesul de formare a imaginii liceului a fost asigurat. Atât la ceremoniile de toamnă, de la începutul fiecărui an școlar, cât și la cele de vară, de încheiere a anului, părinții și publicul au avut posibilitatea de a participa. Aceste evenimente s-au derulat asemenea unui ritual, care a presupus vehicularea de simboluri și semnificații. De exemplu, ceremonia de predare a cheii (simbolice) de către șefii de promoție către clasele mai mici, oferirea de promoții claselor de a XII-a de către cei din clasele a XI-a, mesajele și urările scrise pe panglicile acestor simboluri purtate la piept, realizarea de fotografii și împărțirea acestora colegilor și membrilor familiei, și nu în cele din urmă, realizarea panoului de promoție, toate sunt, prin excelență, manifestări culturale ale liceului producătoare de

reprezentări. Liceul nu dispune de reclame comerciale, asemenea produselor și serviciilor de pe piață, motiv pentru care aceste reprezentări culturale sunt și singura acțiune de „branding” a liceului (de formare a unui brand, a unei imagini, a unei semnături recunoscute și apreciate de toți locuitorii zonei Rupea).

Reprezentările vizuale ale liceului s-au manifestat cel mai bine prin realizarea panourilor de promoție, urmând un drum meticol, aproape ritualic. Aceste panouri de promoție sunt ca o carte de identitate a liceului, acestea conțin numele oficial al institutului (schimbat de-a lungul timpului, de la Liceul Industrial Rupea, Grup Școlar Industrial Șt.O.Iosif, Colegiu și până la Liceul Rupea). Panourile conțin nu doar o reprezentare a liceului, cu simboluri în care se identifică o promoție întreagă, ci și pozele absolvenților și a dascălilor. Deoarece realizarea unui panou presupune consultarea cu toți elevii și realizarea de voturi pentru a se lua decizii (privind culoarea, modelul, desenul, simbolurile folosite), acesta se materializează nu doar din viziunea artistului, ci din viziunea majorității unei promoții. Pe urmă, faptul că se adaugă pozele tuturor din promoție, alături de un citat sau proverb, panoul capătă un statut oficial și devine parte a memoriei unui colectiv, purtător de semnificații. Panoul ajunge să fie expus în vitrina unui magazin din centrul orașului Rupea (începând cu absolvirea liceului și până la încheierea examenelor și a anului școlar) iar pe urmă este expus pe coridoarele liceului pentru o perioadă de 10 ani. De obicei, panourile de promoție sunt transportate și expuse în locul desfășurării revederilor organizate o dată la 10 ani. După acești 10 ani de expunere, panoul revine (asemenea unui cadou) primului cuplului căsătorit din promoția respectivă sau șefului de promoție.

Figura 1: Concept original pentru panoul promoției din 2011

Printre cele mai des folosite simboluri în reprezentarea liceului sunt chiar clădirea principală, ușor de distins, cu o arhitectură masivă și frumos proporționată, diferită de arhitectura socialistă. Alegerea clădirii liceului reflectă tendința spre stabilitate, securitate sau „fundatii temeinice în educație.” În Figura 1 se poate observa schița unui concept neimplementat pentru panoul promoției din anul 2011. Cauza renunțării la acel desen a fost observația directorului institutului, care a remarcat faptul că redarea porții cimitirului în desen este de prost gust. Tema inițială ar fi fost „drumul spre liceu”, care se întâmpla să treacă pe lângă un cimitir. La această remarcă, elevii fiind de acord cu profesorul influent, desenul s-a refăcut și s-a ajuns la varianta din Figura 2. Simbolurile folosite au fost: toca, condeiul cu pană, teancul de cărți, cheia și nu în cele din urmă, design-ul ecusoanelor introduse în acel an. Aceste ecusoane au fost lipsite de orice strop de creativitate, realizate sec și extrem de simplist, dar care reflecta perfect reducionismul extrem al perioadei. Atunci s-au realizat multe, dar fără substanță, fără bază și evident, fără o durată lungă.

Figura 2: Desenul de pe panoul promoției din anul 2011 redând structura masivă a liceului și un aranjament conținând logo-ul realizat pentru ecusoane în același an.

În anul 2012, elevii au votat pentru culori mai excentrice pe panou, dar după lungi dezbateri (dacă aceste culori au semnificație politică sau nu, dacă trimit

spre culorile unui partid sau nu) s-a renunțat la inițiativă și s-a revenit la culoarea piersicii pastelate, care a ajuns să fie cea mai populară culoare în următorii 10 ani.

La realizarea panoului promoției 2013 a apărut problema repetării imaginii liceului și s-a dorit găsirea unui alt simbol reprezentativ. Inițial s-a dorit realizarea unei bufnițe din cărți și cuvinte colorate, ca simbol al Atenei, zeița înțelepciunii și a strategiei, dar a apărut un conflict cu superstiția autohtonă, care considera bufnița (mai exact ar fi fost cucuveaua) ca pasărea care prevestește moartea. Ideile elevilor au fost orientate spre ceva mai simplu, un joc de puzzle cu imaginea liceului. Astfel, accentul a fost pus pe puzzle și nu pe imaginea liceului.

În anul 2014 s-a decis folosirea culorii albastre pentru fundalul panoului și a unui desen complicat dar încărcat simbolic. Desenul conținea imaginea liceului între lauri, deasupra orașului, iar un teanc de cărți în spirală, asemenea unei scări, conducea de la oraș spre liceu. Întreaga compoziție a păstrat forma și proporțiile unei clepsidre (Figura 3). Acest desen complicat simboliza, prin scara din cărți între orașul din clepsidră și liceul între lauri, emanciparea prin educație, lărgirea orizontului propriu și aspirația spre performanță, toate acestea ținând cont de trecerea timpului (nisipul curgând în direcția opusă drumului emancipării). Întregul desen a fost inspirat din citatul de pe panoul de promoție din 2010, „*La obârșie, la izvor nici o apa nu se-ntoarce, decât sub chip de nor. / La obârșie, la izvor nici un drum nu se întoarce decât în chip de dor*” (Cântecul obârșiei de Lucian Blaga). Deși acest panou, bazat pe o experiență mai lungă, se apropia de desăvârșire, a avut parte și de greșeli, de această dată fotografiile au fost editate prea întunecat, acestea împreună cu panoul căpătând un aspect prea sobru.

Și în anii următori a existat o dorință colectivă a promoțiilor de a se distinge printr-un panou cât mai reprezentativ, se doreau culori diferite, deși paletele erau întotdeauna limitate din cauza diferitelor interpretări, de exemplu, verdele a fost întotdeauna defavorizat din cauza asocierii cu drapelul Ungariei, galben sau roșu erau considerate culori politice, iar maro era numit vulgar de anumiți dascăli „cacaniu.” Adesea, colaborarea cu dascălii a fost mai complicată decât cu elevii. Toate elementele repetitive erau defavorizate, iar printre acestea, clădirea liceului

Figura 4: Desenul de pe panoul promoției 2015, cu o balanță având pe talere un grup de elevi și liceul.

de „greutatea” cărților și a liceului. Desenul a fost iubit și de mare succes, împreună cu modelele complicate pictate în culori metalice, în special cupru sub formă oxidată (verde) și neoxidată.

Figura 3: Desenul de pe panoul promoției 2014, cu tendința spre structura unei embleme, având o poveste și numeroase simboluri / semnificații.

Una dintre dezbaterile mari cu elevii a fost combinația de culori verde-albastru, aceștia sugerând că nu se potrivesc. S-a observat lipsa educației plastice și a orelor de desen în rândul elevilor, ore care au o importanță deosebită în dezvoltarea simțului estetic.

Au existat și ani în care elevii au arătat dezinteres față de realizarea panoului de promoție. Fie nu aveau idei, fie adoptau o atitudine pasivă, „oricum e bine.” În acei ani, pentru a nu stârni controverse, panourile au urmat un stil standardizat, testat și sigur, culori pastelate, imaginea liceului, cu câteva elemente de originalitate decente, simboluri precum: lămpi (nu lumânări) ca simbol al speranței, lupă, ceas, pergament, ghiozdan, laptop, cărți, peisaj care includea și cetatea Rupea ș.a.m.d.

În anul 2017 elevii s-au implicat masiv în realizarea panoului și au venit cu idei foarte originale și îndrăznețe. Așadar, panoul de promoție trebuia proiectat astfel încât să redea această flacăra creativă. Fundalul, ca să fie distinct și inconfundabil, a urmat un model geometric complicat, colorat în culori pastelate astfel încât să redea o iluzie optică tridimensională de cuburi suprapuse. Pe acest fundal complicat (și greu de realizat) s-a optat pentru un desen cu o geantă (conținând cărți), un laptop (cu pagina Google), căști și o pereche de teniși Converse (Figura 5). Perechea de teniși, simbol al progresului și al energiei, dar și al adolescenței și al tinereții a devenit un element controversat (deși în filmul istoric Marie Antoinette, 2006, apare o pereche de teniși Converse, ca o inserție deliberată, pentru a simboliza personalitatea adolescentină a tinerei regine). Mai mulți profesori s-au simțit jigniți de faptul că poza lor se va adăuga pe un panou care reprezintă și o pereche de teniși, dar elevii hotărâți au avut câștig de cauză și și-au exprimat mulțumirea în numeroase ocazii.

Figura 5: Panoul promoției 2017 reprezentând o pereche de teniși Converse – simbol al adolescenței

În anul 2018 panoul de promoție nu a mai pus accentul de un desen central, ci pe fundal și pe elemente decorative. Panoul conține o emblemă simplă cu imaginea liceului de sub cetate, între lauri (Figura 6). Accentul a fost pus pe jocul de culori din fundal, culori naturale (albastru-verzui, verde mentă, turcoaz, maro, gri) și ramurile de cireși înfloriți, ca elemente decorative în colțurile panoului, simbolizând tinerețea și primăvara, timpul scurt al înfloririi, fragilitatea.

În concluzie, panourile de promoție au redat întotdeauna viziunea și idealurile unei promoții sau generații, au reflectat situația în cadrul institutului și pot fi considerate echivalentul unui card de vizită al liceului. Realizarea unui panou de promoție necesită numeroase resurse, dar menținerea acestei tradiții întărește valențele culturale ale liceului și astfel, merită întreținut, chiar și în contextul digitalizării.

Figura 6: Emblema de pe panoul promoției 2018

Marosi Zoltan,
Promoția 2010

IV.2. Tablourile de absolvire peste timp:

1959

1966 – UMAN

1966 – REAL

Promotia 1971

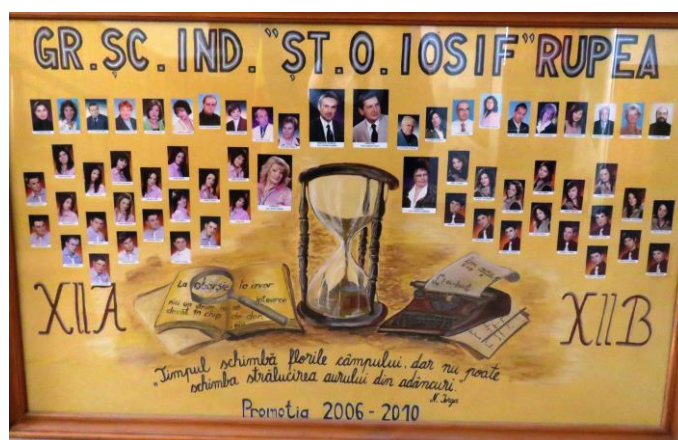
Promoția 1989

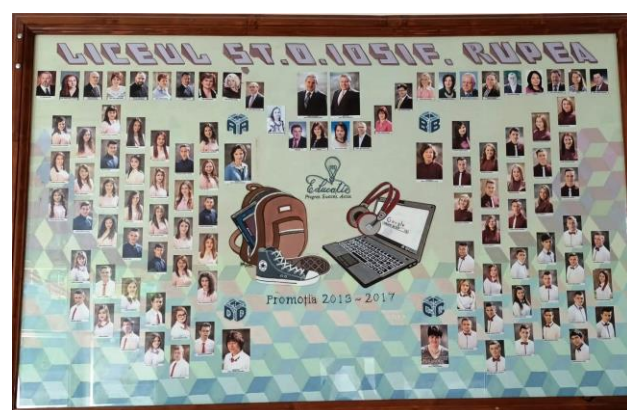
Promoția 1992

Promoția 2003

Promoția 2010

Promoția 2017

Promoția 2021

IV.3. Fotografii cu elevii liceului:

1965

1966

1971

1992

2004

2010

2017

2021

2022

IV.4. Gânduri în prag de absolvire Rupea, mai 2022

Urmași liceeni,
Trecut-au anii... Și niciodată n-or să vie iară...

Parcă ieri pentru-ntâia oară am urcat pe aleea cu castani, ce părea a nu se mai sfârși vreodată... și “s-a sunat de intrare”...și iată, că astăzi, am ajuns la capătul aleei, iar ultimul clopoțel „sună de ieșire” pentru noi.

Măine voi veți fi aici, în locul nostru.

Mi-am dorit să fiu eleva acestui liceu și să reușesc să-i calc pe urme fratelui meu, Radu Szelyes, șeful promoției 2018. De astăzi vă las și eu vouă locul în bănci, locul reprezentantului Consiliului elevilor pe școală, al Președintelui Consiliului Județean al Elevilor.

În numele promoției 2022, la 100 de ani de la punerea pietrei de temelie și 70 de ani de învățământ liceal, vă las această scrisoare pentru a ne purta în gândurile voastre și-n amintirea anilor de liceu.

V-am lăsat urmele spre succes în clase, călcați pe ele cu încredere și-i lăsați pe profesori să vă îndrume!

Dar nu uitați să și profitați de acești ani ai adolescenței, sunt unici!

***În amintirea clipelor ce vor rămâne veșnice.
Teodora Szelyes - Șefa promoției 2022***

LICEUL, CEA MAI FRUMOASĂ PERIOADĂ ...

Ancora a fost ridicată
Nava pornește, alunecă lin....
Pornește de la școala cea îndrăgită
Ne duce pe o cale, pe un DESTIN....

Ne sună clopoțelul ultima oară,
Pe pragul liceului noi ne aflăm...
Iată și clasa și a noastră dirigintă
Pe care niciodată noi nu le uităm.

Nostalgia mă apasă privind în trecut ...
Când primul clopoțel pentru mine a sunat,
Iar peste ani ne vom aminti ca și acum
Că am fost și noi cândva liceeni ...

Mii de sentimente plutesc în jurul meu
Iar stresul mi se încurcă printre regrete
Nu vom uita niciodată de acest LICEU
În care ne-am lăsat amprente ...

Trecut-au toate-fulger ca un vis,
Și ne-am văzut azi oameni în lege,
Iar anii de liceu în piept au scris,
Ceva ce nici mileniul nu va putea șterge ...

Încă de când eram mică foarte multă lume îmi spunea că anii de liceu vor fi cei mai frumoși ani din viața mea ... Astfel la sfârșitul clasei a-VIII-a deși tristă că se încheia un capitol din viața mea, eram și foarte entuziasmată pentru noul capitol care urma să înceapă în viața mea odată cu luna septembrie și anume „*anii de liceu*”, urma ca pentru un an să fiu „boboacă”.

Păstrez și acum cu drag în suflet și în amintire ziua de 11 septembrie 2018 când a început această poveste minunată care urmează să se termine în curând. Parcă și acum văd în fața ochilor când mă așezasem pentru prima dată în banca care urma să îmi fie tovarăș în primul capitol din povestea anilor de liceu, pe bănci pentru fiecare dintre noi aștepta o surpriză din partea doamnei diriginte, și anume un bilețel prin care ne ura bun venit nouă „bobocilor” între zidurile liceului. Anii de liceu sunt anii în care îți trăiești aventura numită „adolescență”, liceul îți devine a doua casă, dar și locul în care trăiești prima iubire dar și prima dezamăgire, atunci când pentru prima dată vei simți ce înseamnă să ai inima frântă ... Dar mai presus de toate, liceul mi-a adus prin colega de bancă și o prietenă pe viață!

Anii de liceu mi-au oferit momentul și locul ideal unde puteam să visez, să dau frâu liber fanteziilor, unde am aflat ce îmi place să fac și ce mă pasionează, locul în care profesorii să mă îndrume spre un viitor strălucit și plin de realizări.

Aceștia nu se compară cu nimic în lumea asta. Sunt atâtea lucruri nemaipomenite ce se petrec în perioada liceului. Dar din păcate totul va rămâne la un moment dat doar o amintire plăcută. O amintire pentru tot restul vieții de care peste ani ne vom aminti cu drag. Acest capitol prin care am trecut a fost predestinat să mă dezvolt, să învăț multe lucruri fie singură, fie cu ajutorul profesorilor, locul unde încet-încet fără să observi, îți formezi personalitatea și devii o variantă mai bună a propriei tale persoane ... Acestea au însemnat pentru mine anii de liceu, în care am trecut atât prin bune cât și prin rele, dar totuși au fost unii dintre cei mai frumoși ani!

Hajnalka-Zsofia Ticușan
Clasa a XII-a A

Presupun că totul are un început și un sfârșit ... nu?

De fapt, știam acest lucru deja, îl știam dintotdeauna, însă acum ... acum când sunt pusă în fața faptului împlinit, când metafora devine experiență, iar trăirile devin momente ... parcă mă trezesc din transă, revin la viață privind-o direct în față și mă cutremur. Sunt clasa a XII-a. Cei patru ani de liceu aproape s-au evaporat. Sunt majoră. Viața mea de adolescent, de licean a început, iar acum e pe sfârșite ... ce sentiment anormal, fantastic!

Sentimentele, trăirile, experiențele vin și pleacă – sunt trecătoare ca timpul, ca viața, ca noi. Nu le putem opri, forța să rămână, ci doar trăi, observa și experimenta frumusețea, tristețea, melancolia și regretul lor veșnic, nemuritor din amintirile noastre clare sau prăfuite de anii mulți. Ca orice alt lucru din viața noastră, cei patru ani de liceu au fost marcați de evenimente și trăiri pozitive, cât și negative – în echilibru sau nu –, fie că unii dintre noi tind să își amintească doar experiențele negative sau, dimpotrivă, doar pe cele pozitive.

Nu știu dacă mulți pot fi de acord cu mine, însă vorbesc doar în numele meu, ci nu al tuturor atunci când spun că acești patru ani au fost cei mai rapizi, cei mai trecători ani ai întregii mele

existențe – fie ea și scurtă, de doar 18 ani. Când privesc înapoi spre clasa a IX-a, primul sentiment pe care îl resimt e acela că totul s-a întâmplat doar ieri, că astăzi sunt a XII-a, iar ieri am fost în primul an de liceu; clasele a X-a și a XI-a reprezentând doar câteva clipe între ziua de ieri și ziua de azi. Acest fapt, adevăr poate ar fi șocat-o pe *eu* din clasa a IX-a, care aștepta cu atâta nerăbdarea absolvirea liceului, însă pe *eu* din clasa a XII-a nu o surprinde deloc acest lucru, fiindcă *eu* din prezent a trecut prin 2-3 ani de pandemie, a învățat să stea în casă, să se distanțeze de prieteni și să interacționeze, să învețe prin intermediul unui ecran ... astfel viața devenind o rutină monotonă, zilele fiind greu de diferențiat, iar timpul ușor de ocupat, de consumat.

Cred că motivul pentru care îmi amintesc cel mai bine clasa a IX-a este pentru că ea reprezintă singurul an de liceu pe care l-am făcut în totalitate fizic, restul claselor fiind oarecum legate între ele, ca un ciclu constant de ore online, ore fizice, vacanță sau carantină. Însă, deși această experiență negativă a fost îndeajuns de predominantă în anii mei de liceu, am de asemenea o mulțime de amintiri pozitive, incredibile și memorabile din această perioadă. Pentru mine *liceu* a însemnat un nou început plin de oameni și experiențe noi; el a reprezentat locul în care mi-am dezvoltat s-au poate chiar format o personalitate nouă, o variantă mai bună a mea și, totodată, el a reprezentat locul în care am legat prietenii care știu că vor dura o viață.

Sunt atâtea momente pe care le apreciez și prețuiesc din acești patru ani; atâtea amintiri care știu că vor rămâne veșnic vii în mintea mea, iar deși pot spune cu sinceritate că regret experimentarea acestei pandemii într-o atât de importantă perioadă a existenței mele, aceste momente pe care totuși am apucat să le trăiesc reprezintă totul pentru mine, reprezintă esența anilor mei de liceu și sunt sigură că îi voi purta cu mine de-a lungul vieții, indiferent de viitorul pe care îl am în față.

Indiferent de cât de scurtă sau lungă e viața, indiferent de felul în care o trăim și experimentăm în final totul se rezumă doar la acele momente care ne-au marcat, la acele persoane care au contat, fiindcă viața în esență sa e *cât o clipă*.

Adriana Langa, clasa a XII-a A

„Anii de liceu” acei ziși “cei mai frumoși ani”, începutul poveștii, drumul pe care-l pășești în formarea ta și în acumularea unor amintiri unice...

„Anii de liceu”, povestea adolescenței tale care se formează în spatele a patru pereți. O cameră devine locul unde visele nu mai par atât de greu de atins, speranța îți înconjoară zilele, fanteziile și iluziile devin adevăruri nemărginite. O poveste care îți aduce dramă, dragoste, prieteni, certuri, împăcări, sușuri și coborâșuri, succese și eșecuri, aplauze, culori și sentimente. O poveste care nu mai pare atât de nesfârșită ca la început.

ADOLESCENȚA, cea mai ciudată perioada unde cea mai mică notă la teză este un capăt de țară, unde singura grijă care îți întunecă gândurile sunt absențele nemotivate ... ADOLESCENȚA, perioada în care ultima oră este mai lungă decât celelalte cinci la un loc ...

Țineam să cred că va dura o eternitate, eternitatea care nu durează o eternitate, care te aduce de la „copii mici” la „oameni mari” și eternitatea ia sfârșit, numărătoarea inversă a început, deși îmi doream să rămân în ultima bancă de la mijloc în continuare, ultimul clopoțel nu-mi va da voie, va suna și îmi va lua cu el adolescența, catalogul de care îmi era atât de teamă, prietenii,

clipele de neuitat și cea mai frumoasă perioadă a vieții. Ultimul clopoțel va suna în cele din urmă și îmi va da drumul, mă va lăsa să-mi iau zborul să dau piept în piept cu viața, mă va lăsa să îmi continui povestea cu “va urma ...”, nu cu „sfârșit”.

Antonela Purgheș, clasa a XII-a A

Mulți spun faptul că anii de liceu sunt cei mai frumoși, într-adevăr au dreptate, sunt elevă în clasa a XII-a, elevă de aproape 4 ani la Liceul „Șt.O.Iosif” Rupea.

Am avut o mușime de amintiri frumoase și amuzante pe parcursul acestor ani, din care însă pandemia a furat o perioadă îndelungată, împiedicând „năzbâtiile” să fie într-un număr mai mare. Cele mai frumoase amintiri au început în clasa a IX-a în al doilea semestru și au tot continuat până acum. Pandemia a oprit frecventarea cursurilor fizice, însă nu a reușit să ne oprească pe noi. Atât în perioadele online, cât și fizic am reușit să am multe amintiri frumoase, iar toate acestea se datorează colegilor mei minunați de clasă.

Ca să reușești să ai amintiri frumoase de-a lungul anilor de liceu, cel mai important factor sunt chiar colegii tăi de clasă. Deoarece alături de ei îți petreci cei 4 ani. Acum se leagă cele mai frumoase prietenii și relații, deoarece în perioada aceasta de 4 ani intri un copil și ieși un adult.

În acești 4 ani reușești să te cunoști pe tine și să vezi ce îți place să faci cu adevărat, însă nu este nimic în neregulă dacă nu o faci, nici eu nu știu ce voi face după terminarea liceului, iar presiunea din clasa a 12-a te derutează și mai mult, însă sunt și persoane care știu deja de la începutul anilor de liceu ce își doresc. Mi-am dat seama că fiecare elev are ritmul lui de a descoperi ce vrea în viață, așa că nu este nimic greșit în a fi nehotărât/ă.

Însă oricât de greu ar fi liceul, și, indiferent pe ce profil ești, nu uita să te și distrezi din când în când. Nu toți elevii din liceu sunt la fel. Însă mereu va exista un grup de persoane unde te poți integra.

Ai grijă de anii de liceu pe care îi ai, și nu uita să înveți de-a lungul anilor, deoarece vine bacul, dar și mai important nu uita să te distrezi și să creezi amintiri frumoase!

Bianca Maria Ioniță, clasa a XII-a A

Despre anii de liceu am foarte multe de spus, dar mă voi rezuma în aceste rânduri. Totul a început când m-am transferat de la Liceul tehnologic „Virgil Madgearu” din Constanța. Foarte multe demersuri și cel mai amuzant a fost faptul că direcțiunea voia să mă trimită la clasa de real, dar uitându-se la notele mele de la matematică și-au dat seama că eu și matematica suntem la fel ca două linii paralele; așa că am ajuns la clasa de uman.

În prima zi de după vacanța de iarnă din acel an sora mea m-a adus la liceu și m-a lăsat pe holul liceului, zicându-mi că va veni noua doamnă dirigintă și mă va lua cu ea în clasă. Adunasem câteva priviri sfidătoare în acele câteva minute petrecute pe hol. La un moment dat, doamna dirigintă coboară scările. Era atât de veselă și frumoasă, rochița ei neagră și ghețele până la genunchi o prindeau așa de bine. Am ieșit împreună pe o ușă care ducea în curtea din spate, și care îmi părea atunci foarte ciudată.

Când am intrat în clasă era liniște totală, singurul lucru care se auzea în acel moment erau tocurile doamnei diriginte. Toți elevii erau în picioare salutând respectuos. În acel moment am

simțit un aer comunist pe care nu îl pot explica. Prezentările s-au făcut de către doamna dirigintă care m-a rugat să iau un loc. Erau două locuri libere, și l-am ales pe cel de la perete, unde se afla singura persoană pe care o cunoșteam, verișoara mea.

Mă simțeam foarte diferită și observată și imediat în pauză am încercat să-mi fac prieteni. A fost foarte greu să mă integrez, încercând mai multe grupuri.

Prima amintire haioasă este momentul în care am păcălit-o pe doamna dirigintă că mi-am rupt piciorul pentru a o aduce în clasă să ne bucurăm împreună de surpriza pe care i-o pregătisem cu toții. Săraca ... cum alerga pe scări, era foarte speriată.

Anii de liceu pentru mine înseamnă multe amintiri frumoase, peripeții alături de colegele mele, dar și momente grele de integrare. Am primit multe etichete urâte, dar ceea ce nu înțelegeau colegii mei este faptul că e foarte greu să schimbi mediul total.

Am fost foarte cunoscută pentru fraza „La noi în Constanța era ...”. Făceam o comparație continuă deoarece îmi era foarte dor de casă.

Pandemia a adus numai lucruri rele, deoarece nu m-a lăsat să mă bucur în totalitate de anii de liceu. Am creat prietenii profunde care sper că vor rezista mulți ani de acum încolo, legături strânse cu profesorii, care au oferit din punctul meu de vedere tot ce au avut mai bun clasei noastre, și care, într-o măsură diferită, au lăsat o amprentă asupra noastră.

Mi-aș dori ca anii de liceu să se repete la nesfârșit pentru că au fost cei mai frumoși.

Vasilica Șerban, clasa a XII-a A

Majoritatea persoanelor din jurul nostru ne spun că „Anii de liceu sunt cei mai frumoși” și pot spune din experiența mea personală că este adevărat. În liceu te maturizezi, îți găsești grupul de prieteni și crezi amintiri frumoase de care îți aduci aminte cu drag cu trecerea timpului.

În acești patru ani de când sunt la Rupea la liceu, pot spune că am învățat o mulțime de lucruri care m-au ajutat să fiu omul de astăzi. Am învățat că nu toată lumea poate să-ți fie prietenă, ceea ce este total normal, pentru că toți suntem diferiți și avem păreri diferite, dar nu trebuie să intri în panică din cauza asta, deoarece mereu o să se afle o persoană sau chiar mai multe care așteaptă să te cunoască și să aibă o mulțime de amintiri alături de tine.

Un lucru important de care nu trebuie să uite nimeni este faptul că trebuie să muncești din greu și să înveți ca să-ți fie bine în viitor, dar asta nu înseamnă că trebuie să stai închis în casă și să înveți non-stop, trebuie să știi să te și distrezi, pentru că timpul trece atât de repede de nici nu-ți dai seama. Acum ești a 9-a și peste câteva clipe te trezești în clasa a 12-a și realizezi că nu ai apucat să te bucuri de perioada asta a vieții.

Din păcate, anii mei de liceu au fost distruși de pandemie și nu am apucat să mă bucur așa de mult de ei, dar să privim partea bună, am petrecut timp cu familia și am experimentat cu toții învățământul online, care pentru unii a fost bun și i-a ajutat să învețe mult mai ușor, iar pentru alții a fost nu a fost chiar cel mai bun lucru. Personal, pot spune că m-a afectat într-un fel, dar nu a fost chiar așa rău cum spun alții. Mi-am îmbunătățit cunoștințele legate de tehnologie, am descoperit o mulțime de lucruri pe care le pot face pe laptop și multe altele, deci nu a fost chiar totul rău.

Pentru încheiere, vreau să le las un mesaj colegilor din clasele mai mici. Vreau să se bucure de timpul pe care îl mai au și să se distreze, dar să nu uite să și învețe pentru că la sfârșitul fiecărei etape ale vieții este un test, care o să le arăte cât de mult au muncit și cine a muncit cu adevărat.

Mihaela Ursache, clasa a XII-a A

Deși gândul ca sunt la acest liceu nu m-a încântat, totuși nu a fost chiar așa rău. Clasa, deși nu a fost niciodată una foarte unită, eu m-am atașat de fiecare coleg în parte. Experiențele trăite au fost și urâte și frumoase. Profesorii au fost unii înțelegători și buni cu noi, mai ales doamna profesoară de română, care în ciuda faptului că eram uneori prea glumeață, mă înțelegea și niciodată comportamentul nu mi-a afectat vreuna din note. Deși unii elevi nu au fost niciodată mulțumiți de acest liceu și de clasa mea, eu mereu am încercat să mă simt bine și să-i fac și pe ceilalți să zâmbească, trecând peste toate răutățile. Dintr-o clasă atât de mare cu copii frumoși, din păcate unii dintre ei sunt revoltați pe acest liceu. Nu este cel mai perfect liceu, dar niciodată nu ne-a lipsit nimic. Profesorii s-au chinuit să ne învețe și să ne modeleze ca și oameni. Cât despre doamna diriginta și ea a fost ca o "a doua mamă" pentru noi care ne-a îndrumat, ne-a sprijinit și ne-a ajutat mereu. Anii de liceu au trecut foarte repede și am pierdut destul de multe clipe frumoase din ei din cauza pandemiei.

După părerea mea, liceul îmi va rămâne mereu o amintire frumoasă, clasa, profesorii și colegii sunt cele mai frumoase amintiri din cea mai frumoasă perioadă a vieții.

Francesca Bârsan, clasa a XII-a A

Se spune că anii de liceu este cea mai frumoasă perioadă din viața unui adolescent. Inițial nu credeam în acest lucru, mai ales în clasa a IX-a, însă cu timpul am ajuns și eu la această concluzie.

La început a fost greu, am fost în clasă cu 27 de necunoscuți cu care urma să îmi petrec următorii patru ani. Noi trebuia să devenim un colectiv unit, o familie și acum aproape de sfârșitul anului trei de liceu, asta am devenit. Anii au trecut repede, mai repede decât aș fi vrut. Doar acum încep să îi cunosc cu adevărat pe acești oameni pe care îi văd aproape zi de zi. Timpul trece și anul viitor va fi ultimul an pe care îl petrec cu ei și îmi va fi sincer dor de ei.

Deși am spus la început de clasa a IX-a „abia aștept să termin liceul” și „eu nu voi plânge atunci când terminăm” acum știu sigur că au fost minciuni. Voi plânge la sfârșitul clasei a XII-a și îmi vor lipsi colegii minunați alături de care am petrecut anii adolescenței mele.

Încă nu am terminat, însă deja am câteva regrete. Regret pandemia care ne-a obligat să rămânem acasă în loc să venim la școală și ne-a răpit timp prețios pe care îl puteam petrece pe holurile pline de tablouri ale liceului. De asemenea regret că nu am socializat mai mult cu oamenii necunoscuți pe care în moduri inedite am ajuns să îi cunosc.

Am întâlnit aici profesorii care mi-au marcat existența și m-au îndrumat cu experiența și bunătatea lor. Orice voi ajunge să fac în viață, va fi în parte datorat lor pentru că și-au dedicat din timpul prețios pentru a-mi deschide mintea spre alte orizonturi.

Per total viața de liceu nu este ca în filmele americane, însă este fără îndoială una dintre cele mai captivante experiențe ale vieții!

Florentina Veress, Clasa a XI-a A

IV.5. Șirag de ficțiune

Ne avem unii pe alții

*Lumea asta pare oarbă și lipsită de culoare
Nu mai știe să iubească și să mângâie o
floare,
Suntem ca o picătură în oceanul nesfârșit
Abia poți să vezi lumina și dispari în infinit.*

*Mult prea scurt ne este timpul și nu știm a-l
prețui
Și îl pierdem fără minte, fără a putea iubi,
Nu vedem c-avem un suflet ce ne dăruie
căldură
De ce Doamne lași ca mintea să se-ntunece
cu ură...*

*Și în jur e-atât de crud, vieți trăite jumătate,
Suflete fără căldură ce rămân mereu în
noapte,
Și atât de simplu este să zâmbești, să dai
lumină
Să oferi în dar o floare chiar de nu e lună
plină.*

*Să ajuți să se ridice, cei căzuți printre nevoi,
Să fii pacea ce aduce...zâmbetul ascuns în
noi,
Să fii zâmbetul ce schimbă,o furtună-n calde
ploi,
Să fii ploaia care spală fericirea de noroi...*

*Suntem oameni, fir de iarbă printre stele-n
univers
Viața este un miracol, să îi dăm cu toții sens,
Ne avem unii pe alți, suntem ocrotiți de El
Doar să fim mereu ca frații și să ne iubim la
fel.*

Andreea Bartoș, clasa a XII-a B

Fifteen years old girl

*Three months and two weeks in her head,
A fifteen years old girl is staying in her bed,
She fakes her smiles like her life, is not that
hard,
Her thoughts and mind are just tearing her
apart.*

*Constantly needing attention from her
friends,
But they don't bother trying just to
understand,
That fifteen years old girl is empty like a
glass,
About to break from the constant pressure
that she gets.*

*And so, we're living in a empty world,
Full of tired fifteen year old girls,
Pressed to be like models in a glass,
Expected to give so much, but in return they
get much less*

*"A dead flower sitting in a pot,
A sick patient that's been sleeping a lot
A homeless man paying rent for the streets,
A little hair lost between her sheets."*

*And that's exactly how the fifteen years old
girl felt
Like an imprisoned dog without wearing a
belt
Like a rainbow colored in black and white
In a society where being different is not right*

Săndoi Camelia Alexandra, Clasa a X-a A

Bradul, pinul, măslinul, ambra și moscul

Fabulă

Acum, în vremurile noastre, conviețuiau împăciuit

Bradul, pinul, măslinul și alte viețuitoare.

La mari virtuți de rang.

O pace era în toate ... și-o bunăstare, confrerie.

Cu toată această prietenie, mocnea o stare ... ca o frământare ...

Sau ca o-nfumurare!

Bradul, semeț, vorbe fraților săi:

— De la înălțimea mea, văd toate umbrele ... Și nimeni dintre voi
Nu vede ce pot zări doar EU.

Pinul, la fel de maiestuos, dar mai ales din fire, le zise într-o zi:

— Prieteni dragi, în fiecare zi,
Ale soarelui sclipiri îmi unduiesc statura.
Și frunzele-mi atât de vii
Pe fir de geană-mi luminează vrerea.
Sunt mulțumit de ceea ce-mi dă viața ...
Și mândru în același timp.

Măslinul, vesel, atât de plin de rod,

Adorat și alintat de soare, le cuvântă și el prietenilor săi:

— Ei, eu n-am a voastră înălțime, nici perspective n-am ...
Dar am atât de multă osteneală ... și rod îndelungat.
Dau lumii-ntregi un fruct atât de minunat. Bun, aromat.
Sunt falnic și sunt mic de stat, dar atât de căutat!

Acolo unde marea ... și pădurea se întâlneau defel ...

Un cașalot pe plajă ținu să precizeze:

— Nu știu să fie printre mamifere

Pe cineva ca mine. Pe valuri-mi este viața și dau celor din jur
Mirosul fin de ambră,
Unduietor, amețitor ...

Departe de aceste cuvântări,
Un fin miros de mosc se duse către Cer.
Un cerb, cu viața plină de mister,
Răpus de animalul-om, le spuse tuturor:
— Ieri mă jucam cu razele de soare, cu âcele de brad și pin și mă gândeam senin la bunul
meu măslin.
Dar astăzi sunt o umbră și cred că moartea mea
Lasă în urma ei un gram de prețios parfum.
Un singur gram ...
Și cerbul se stinde-ncetișor ... și lin ...

**Morala: O viață-ntreagă, uneori,
Nu are atâta măreție
Ca moartea ce aduce-n dar
Mirosul fin de mir ...
De mosc divin,
Ce poartă-n sine, fără tulburare,
Menire și destin ...**

Prof. Mihaela Andreea Murariu-Suciu

Ceea ce scrie un profesor pe tabla vieții nu poate fi niciodată șters.

(Anonim)

EPILOG

Cu fiecare nouă experiență trăită împreună, cu profesorii care își dedică experiența pedagogică și eforturile formării noilor generații, cu elevii ce-și deschid mințile și sufletele pentru a primi seva învățaturii, anii de liceu aduc o aură de noblete în calea către împlinire. Colecție de momente în timp, cu suișuri sau coborâșuri, cu bune și rele, cu reușite sau eșecuri, cu bucurii și dezamăgiri, destinul Liceului de la poalele Cetății Rupea s-a împletit cu cel al multor generații aflate la începutul călătoriei spre cunoaștere, alegerea profesiei și desăvârșirea personalității.

Numărul aniversar al revistei liceului nostru, *Noi orizonturi*, readuce, în pagini încărcate de emoții și recunoștință, nostalgia vremurilor trecute, reînviind imagini de o clipă, trezind gânduri și amintiri plăcute despre profesori și elevi, despre viața anilor de liceu la Rupea, în diferite momente ale existenței acestui lăcaș. Este o întoarcere firească în timp, atât pentru cei care au părăsit demult băncile școlii, cât și pentru cei care le ocupă astăzi, evocându-se tot ce s-a încercat, s-a realizat, s-a consfințit prin eforturile convergente și ceea ce conferă identitate liceului nostru.

În acest moment festiv, sărbătorim astăzi, împreună, istoria celor 100 de ani de existență a școlii noastre și a celor 70 de ani de învățământ liceal, împărtășind ca arc peste timp, adevăratele valori. Profesori sobri, exigenți sau generoși, și-au pus „amprenta asupra eternității” (Henry Brooks Adams), modelând elevi ce le-au urmat exemplul și imboldul de a purta torța culturii și a științei peste timp, unii dintre ei întorcându-se peste ani să le continue misiunea, să transmită lumina învățaturii, schimbându-și locul din bancă, cu cel de la catedră.

Liceul „ Șt.O.Iosif” Rupea, prin profesorii și elevii săi de ieri și de azi, și-a păstrat viu spiritul ce modelează și desăvârșește ființa umană în minunata perioadă a adolescenței, atât din punct de vedere cultural, cât și spiritual. El păstrează tainic în lada de zestre, tezaurul amintirilor celor mai frumoși ani ai vieții noastre.

Cinstind memoria făuritorilor acestui lăcaș de cultură, urăm întregului personal al acestui liceu și elevilor, succes în eforturile lor, mulțumim pentru noblețea gândurilor împărtășite și așternute pe filele acestei reviste, îndreptăm un gând bun celor prezenți la acest moment aniversar și vărsăm o lacrimă pentru cei care au plecat dintre noi, profesori și elevi.

Redactor, Prof. Minodora Mioara Oțetea

CUPRINS

Gânduri la ceas aniversar.....	1
Capitolul I. SĂ DESCHIDEM CUFĂRUL ISTORIEI LICEULUI.....	2
I.1. LICEUL „ȘT.O.IOSIF” RUPEA – istorie și identitate.....	3
I.2. Dascăli, călători prin timp, trecători prin viață, torțe ale educației.....	8
I.3. Elevi eminenți, șefi de promoție.....	9
I.4. File din istoria Liceului „ Șt.O.Iosif” Rupea.....	10
I.5. File din istoria învățământului tehnic.....	11
I.6 Trei decenii de învățământ liceal maghiar la poalele cetății Rupea.....	13
Capitolul II. PE FIRUL AMINTIRILOR ÎMPĂRTĂȘITE - ANI DE LICEU.....	14
II.1. Întoarcere în timp.....	14
II.2. Mesaj adresat Liceului „Șt.O.Iosif” Rupea cu ocazia împlinirii a 100 de ani de la înființare	16
II.3. Liceul „Șt. O. Iosif” în zodia sărbătorilor centenare.....	22
II.4. Ei, dascălii noștri.....	23
II.5. Evocare.....	24
II.6. Popasuri în timp.....	26
II.7. VIVAT, CRESCAT, FLOREAT!.....	27
II.8. Istorie, istorioare, la ceasul aniversar al liceului nostru drag.....	27
II.9. Fluviul timpului !.....	28
II.10. La mulți ani, Liceului „Șt.O.Iosif” Rupea !.....	29
II.11. Cântecele amintirii.....	30
II.12. Rememorare.....	31
II.13. VIVAT, CRESCAT, FLOREAT !.....	32
II.14. Drumul castanilor.....	33
II.15. Gânduri în zi de sărbătoare.....	34
II.16. Vivat academia, vivat professores!.....	35
II.17. Ani de liceu la Rupea, în dublă ipostază.....	35
II.18. 1995.....	36
II.19. Omagiul unui medic.....	37
II.20 Dovada că și la Rupea se poate.....	38
II.21 Liceul, începutul devenirii.....	39
II.22. MESAJE de suflet.....	41
Capitolul III. PORTETE DE DASCĂL - IN MEMORIAM.....	43
III.1. Profesor, Maria RAȚIU, O VIAȚĂ ÎNTR-UN UNIVERS AL CUNOAȘTERII.....	43
III.2. Profesor, Eftina PANTELIMON, VOCĂȚIE ȘI DĂRUIRE.....	45
III.3. Profesor Ion Popescu Topolog, CREATOR DE LITERATURĂ.....	45
III.4. Trecut-au anii ca nori lungi pe șesuri.....	47
CAPITOLUL IV. AMINTIRI RĂMASE PESTE ANI.....	49
IV.1. REPREZENTĂRILE VIZUALE ALE LICEULUI, „ȘT. O. IOSIF ”RUPEA.....	49
IV.2. Tablourile de absolvire peste timp.....	53
IV.3. Fotografii cu elevii liceului.....	55
IV.4. Gânduri în prag de absolvire.....	57
IV.5. Șirag de ficțiune.....	63
Epilog.....	66

VIZITAȚI SITE-UL LICEULUI NOSTRU:
www.stoiosifrupea.ro

ISSN 2734-4614 ISSN-L

Colectivul de redacție:

Coordonator - Director Prof. Bănică Kinga Emese.

Redactor - Prof. Oțetea Minodora Mioara-promoția 1994.

**Tehnoredactare, cercetare și documentare -
Bibl. Borcoman Raluca Ioana-promoția 1992.**

Copertă - Stanciu Casian, elev clasa a-IX a C.

Grafică și desene - Maroși Zoltan, absolvent-promoția 2010, Borcoman Dinu Ciprian-promoția 2020.

Răspunderea pentru informațiile furnizate și opiniile exprimate în articolele publicate în acest număr, aparțin în exclusivitate autorilor.

Contact:

Tel: 0268260825

E-mail: licrupea@yahoo.com

